

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

BÉRLETÉSEK:
4-hasábos péld. sor egyszer 20 fl.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitólé péld. sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Péntek, május 10.

Mai számunk főbb közleményei:

- Készülődés a békére.
- Kényszerátelyezések a birói karban.
- Megvesztegetett vezérigazgató?
- Váltót hamisított az ügyvédek családja.
- Kifosztották az öngyilkos műépítész hulláját.
- Apacsfogás Bécsben.
- Rendőrség a porosz parlamentben.
- Egy régi cég összeomlása.
- Reich Titanic.
- Az olaszok veresége a Balkánon.
- Az érzékeny polgármester.
- Az agyongázolt főszolgabíró.
- Levél a diákokról és a Salac-parkról.
- Kétszázötven millió korona árvízkar.
- Írás nélkül nincs irgalom.
- Tarkaságok.

A rhodosi győzelem.

Arad, május 9.

A hellének klasszikus szigetén megverték a latinok egyenes leszármazóit. Így, ilyen szomorúan ujul föl az ó-kor az olasz-török háboruban. A klasszikus sziget, Rhodos, Kelet durva gyermekeinek kezében van, a kiknek vad leike ép úgy tiltakozik az olaszok által, hadihajókon hozott kulturától és civilizációtól, mint afrikai testvéreiké. Kelet fiai, Abdullah őrnagy vezérségével, kiverették a kolosszusról híres szigetről az olaszokat, a kiknek e sziget elfoglalása első lépésük volt abban a kísérletben, hogy a törököket, miután Tripoliszban nem bírtak vele, Európában félemlítsék meg és kényszerítsék kapitulációra, vagy pedig megalázó békekönyörgésre.

Az olaszok az ujkori hadvezérek egyetlen vigaszához: a cáfolathoz fordulnak. Hanem az ehhez való bizalmat lerontották

azok az állandó győzelmi jelentések, amelyeket az olasz sajtó Tripoliszból, Kirenaykából hozat magának és amelyek szerint töröknek és arabnak híre már csak a hadifogyók sorában lehetne. Azonban Tripolitániában a harc egyre tart. Enver beynek, a török fővezérnek nevét máris olyan nimbusz övezi, mint az angol-bur háboru idején Botha generálisét, az orosz-japán mérkőzésben Oku és Nogi marsallok nevéit. Azzal, hogy Itália a török vizek felé küldi flottáját, nyílt beismerése volt a tripoliszi kudarcnak. Ez a kudarc pedig nem a döntő csaták kedvezőtlen eredményében érte az olaszokat, hanem abban az állapotban, amely az afrikai földön állandó pénz-és véráldozatával jár a gyarmatokra vágyó országnak s ez az áldozat nőttön nő, mindaddig, amíg a háborut valami módon be nem fejezik. Olaszország tehát a Márványtenger felől is nyugtalanítani akarta az ozmant, hogy ezzel a reá nézve igen kényelmetlen, hadi dicsőséget nem hozó és anyagi örömmel még kevésbé kecsegtető háborut befejezze.

A rhodosi eset talán csak epizód — és akár tulzottak annak hírei, akár valók, semmi esetre se jelenthet döntő csatát a hosszú háboruban. De omennek bizonyára eléggé kellemetlen az olaszokra nézve és alkalomnak eléggé figyelemreméltó az európai közvélemény szemében, amelynek szimpátiája kezdettől fogva elfordult az olaszoktól. A háborukat nem ez a szimpátia dönti el, hanem a fegyveres hatalom, a taktika és a csapatok vitézsége. Hanem ebben a háboruban, amelyre erőszakosan kerestek okot, amelybe egy hiu nemzetet az üres

hódításvágy vitt bele, amelyben hihetetlen áldozatokat pazaroltak egy oly célért, amelyet ha elértek volna, se tekinthetnek az áldozatoknak és a befektetéseknek megfelelő értéknek, — ebben a háboruban a tények az erkölcsi igazsággal karöltve járnak. És amikor Olaszország Európa békéjét, nyugalmát se sajnálja kockáztatni, csak hogy maga a visszavonulás és a kudarc szégyene nélkül juthasson ki a tripoliszi kalandból, — akkor az olaszokkal szövetséges államokból és taps üdvözli a rhodosi törököket, akik az olasz tengerészeket megfutamították. Ha kétségtelen is, hogy ez nem lesz alkalom a háboru befejezésére, — de talán siettetni a kiábrándulást, a kihülést a harci lázból, amelybe az olasz nemzetet a politikusok jelentései, d'Annunzio csatadalai, hazug győzelmi hírek részegítették. És ez a kiábrándulás erősebb rugója lesz a béke-törökvések sikerének, mint a nagyhatalmak szinte formaszzerű, üres akciója. A háborunak, amelyben Italia csak veszíthet, s annál többet veszít, minél tovább folytatja a fegyveres makacskodást, a hadjáratainak, amelynek káros gazdasági hatása ránehezedett egész Európára, végéhez kell jutnia. Az olasz csapatok különben is olyan bomlási proceszus jeleit mutatják, mint az oroszok a japán háboru alkalmával. Felhomlott a fegyver és a katonák leteszik a fegyvert. A katona önként meghódol az ellenfél előtt. Ez a vég kezdete. Ha ehhez a maguk vitézségével hozzájárultak, — méltán illeti a népek rokonszenve Abdullah őrnagy legényeit, a rhodosi törököket.

Borcsa.

— Ezt nem tűröm tovább Borcsa! Érti? Nem tűröm...

Borcsa lesütött szemmel állt meg a nagyságos asszony előtt, a szája széle vonaglott és duzzadt keble erősen lihegett. Akart felelni valamit, de sírásba fult a hangja.

— Csak ne csináljon itt jeleneteket előttem. Mire való ez a sírás? Inkább lássa be, hogy nem jól viselkedik... Ha még egy este itt találom azt a legényt, egyszerűen kiparancsolom. Milyen híre legyen a házamnak, ha cselédem szeretőket tart.

— Nagyságos asszony kérem ezt ne mondja. Én nem tartok szeretőket. Én csak azt az egy embert ismerem...

— Ne feleselgessen itt velem. Lökje felre a szeretőjét és schlussz. Ez esetben itt maradhat a házamnál, különben nem tűröm...

Borcsa könyei most már barázdákat szántottak barna arcán. Lassu, bizonytalan léptekkel ment a kofferjéhez, kirakta a ruháit, rendbe szedte azokat. Gondosan összehajtotta a keményre vasalt szoknyákat, kendőket és közben susogta:

— Elmegyek...

Hátrafordult. A nagyságos asszony már nem volt ott.

Este tíz óra felé járt az idő. A viciné a gázlámpákat oltogatta a lépcsőházban. A ház-

mesterné kiállt az udvar közepébe és erélyes ordítással a lakásba kergette a még folyosón levő hangos beszédű gyermekeket. Az egyik udvari szobából hamis zongorajáték akkordjai hallatszott kifelé...

Ebben a vegyes esti hangulatban csak Borcsa hangulata volt még vegyesebb...

Rákönyökölt a vaskorlátúra, közben remegve figyelt a melleklépeső felé.

— Mindjárt tíz óra. És még nem jött, — sóhajtott magában mialatt egyre hullottak könyei.

Tíz óra után lehorgasztott fővel tért vissza a konyhába. A ládája szélére ült és elgondolkozva hajtotta tenyerébe fejét. Egyszerre valami belső gondolattól indítatva, felugrott helyéről és a szoba felé tartott. Az asszony már ágyban volt.

— Nagyságos asszony... — kezdte kérő, megtört hangon. Ne tessék engem olyan „közön-séges” leánynak gondolni. Esküszöm, hogyha a világ legszebb legénye jönne elé, elüzném magam elől... Nekem nem a férfi kell. Én csak azt az egy embert szeretem... És ez az ember el is fog venni. Az apja más leányt szemelt ki a számára, de ő hallani sem akar róla...

Az asszony egykedvűen nézett a leányra, mintha csak éreztetni akarta volna vele, hogy e beszéd legkevésbé sem érdekli.

Borcsa akadozva folytatta:

— Megszoktam már az itteni dolgot... Ha

most új helybe lépek, ott ujak a szokások... És különben se lehetek már sokáig cseléd...

— Hát mi akar lenni?

Borcsa lehorgasztott fővel szólt:

— Nemsokára megszülnöm a gyermekemet...

A nagyságos asszony most éles tekintettel mérte végig a leányt. A széles, gömbölyű, sokráncu szoknya semmi jelet nem mutatott a jövőendő anyaságának.

— Ugye mondtam, hogy a szeretője? —

szólt gunyosan az asszony és megvetően szemlélte végig a leányt. Mondja Borcsa nem pirul maga? Odavetette magát egy legénynek és most tessék... jön a következménye...

Borcsa a köténye szélét tépegette. Az ajka erősen vonaglott és majdnem nyöszörögve szólt:

— Én nem vettem magam oda ennek a legénynek. Én szerelemből lettem az övé. Tetszik tudni, mindketten nagyon szeretjük egymást... Már el is mentünk volna a pap elé, de hát olyan nagyon sok baj van az irásokkal... Nem tudjuk a módját, mikép kell a házassághoz való irásokat beszerezni... A törvény meg oly szigorúan veszi ezt.

— Jó... jó... felelt kicsinylőleg az asszony. Azért még sem kellett volna magának ide jutni...

— Mara íhatok? — kérdezte szepegeve Borcsa és bánatosan nézett a földre.

— Nem, — mondta határozottan az asszony. Én nem tűröm, hogy az a legény az én házamba

Készülődés a békére.

— A megegyezés kilátásai. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, május 9.

A miniszterelnök tegnapi beszéde után mára nagy csöndesség állott be a politikai válságban. Az ellenzéki pártok s így Justhék is, várják, mikor kezd meg Lukács László velük az újabb egyezkedést annak a választójogi tervezetnek alapján, melyre beszédében utalt.

Altalában azt hiszik, hogy két-három napon belül már sor kerül erre. Hogy mi lesz a tartalma ennek az új tervezetnek, az egyelőre ismeretlen, annyi azonban bizonyos, hogy a miniszterelnök el fogja ejteni azt a kuriális-ötletet, a mellyel első tervezete oly nagy ellentmondást keltett a függetlenségi pártokon. A tárgyalások megindulását ez idő szerint hátráltatná *Batthyány* Tivadar gróf betegsége is.

Lukács választójoga.

A miniszterelnök választójogi tervezetét legközelebb be akarja mutatni az ellenzék vezéreinek és ezért lázas munka folyik most a belügy-minisztériumban, ahol *Némethy* Károly államtitkár vezetésével a választójogi tervezet készitik *Lukács* László maga is intenzív módon befolyik a minisztérium munkájába. Naponta kétszer is referáltat magának s annyi már kiszivárgott, hogy Lukács új tervezete csakugyan nevezetes lépés lesz a demokratikus jogok érvényesítése felé. Legfontosabb momentuma, hogy körülbelül befejezettek tekinthető, hogy az új választójog egészen eljéti a cenzust. A mostani cenzusos választók joga megmarad, de új szavazati jogot többet nem a cenzus alapján szereznek a magyar választók, úgy, hogy a cenzusos jogosultsággal rendelkezőkkel együtt idővel teljesen megszűnik a vagyoni előjogon alapuló választói jog. A választók számát egymillió kétszáz ezer fövel akarja szaporítani a kormány, de fenn akarja tartani a kuriális választójogot is.

Lukács László semmi körülmények közt nem akarja nyomban az egész országban megvalósítani az általános és egyenlő választói jogot, a titkos szavazást pedig legfőlegb negyven-ötven városi kerületre tervezi.

Justh a nemzeti választójogról.

Parlament híján ma délben a Kossuth Lajos-utcai korzón találkoztak az ellenzéki politi-

kusok. Megjelent *Justh* Gyula is, aki pedig nem szokta fölkeresni a politikai utcát. Kossuth-pártiakkal találkozott, akik előbb a hogylétéről kérdezősködtek.

— Megkezdtem a fürdőkurát, — mondotta *Justh*.

— Csak aztán ki ne öntsék a vízzel együtt a gyereket! — mondta mosolyogva egy Kossuth-párti.

— Engem ne féltsetek, — felelt *Justh*. A ti vezéritek már tegnap kiöntötték, — amikor *Bakonyi* választójogi indítványa ellen szavaztatták a pártot. Csak *Kelemen Béla*, *Nadányi* és *Pozsgay* szavazott velünk.

Azután a választójogi kibontakozás került szóba. *Justh* Gyula igen érdekes dolgokat mondott:

— Természetes, hogy a választójogi reformot csak a nemzeti egység megővésére lehet megcsinálni. Örültség volna másképp gondolni, de örültség azt mondani, hogy a mai választójog megvédi a magyar szupremáciát. Hiszen most 114 kerületben dominálnak a nemzetiségek; ahogy mi tervezzük, csak nyolevan kerület lenne olyan, ahol tulsúlyban vannak. Így állunk a híres nemzetiségi veszedelemmel. Az emberek felkapják a jelszavakat és szajkó módjára adják tovább. *Humburg* a félelem. Én tizenöt éve foglalkozom a választójogi kérdéssel s aki ismer, tudja, hogy egyedül a magyarság megerősítésére követelem a népreformot. Ha a kormány nem teljesíti követeleinket, még vehemensebb lesz a harc. Elveinkből nem engedünk, legfőlegb a részleteknél lehet apró kompromisszumokat csinálni.

Beszéltek arról is, hogy Lukács László a jövő héten beterjeszti a rendes évi ujonc-javaslatot. *Justh* Gyula szerint a rendes ujoncjutalék megszavazásának nincs akadálya.

Nyilatkozatok Lukács akciójáról.

Lukács új békekísérleteinek küszöbén három politikai nyilatkozott a *Neue Freie Presse*ben.

Erdélyi Sándor volt igazságügyminiszter: véleménye a következő:

— Alapos a remény, hogy a választójog tekintetében még a legutolsó elemekkel is sikerül megegyezni. Reményemet *Justh* és *Bakonyi* nyilatkozatai csak megerősítik.

Az azonban tény, hogy az idő nem alkalmas olyan fontos törvény kidolgozására, mint a választóreform. A véderőreform ugyanis *Damokles*

kardjaként lebeg a mostani parlament feje felett s ez a körülmény megnehezíti azt, hogy a mai parlament olyan reformot dolgozzon ki, még pedig teljes részletességgel, mely az országnak hasznára fog válni. Mindamellett tény, hogy a parlamentben imponáló többsége van a liberális és demokratikus választói reformnak. Épen így hihető az is, hogy a rend helyreállítását minden párt őszintén kívánja. Ily körülmények között nem nehéz a pártok közötti ellentétet eloszlatni, ehhez azonban olyan politikus kell, akinek meg van a kellő tekintélye s akinek államférfiúi képességében a többség megbizik. Azt hiszem, hogy ez az ember a mostani viszonyok mellett *Lukács* László, a miniszterelnök. A munkapárt értekezletén elhangzott beszéde bizonyítja, hogy teljesen ismeri a helyzet nehézségeit, de ismeri az eszközöket, amelyekkel a nehézségeket eloszlathatja s az eszközök felett rendelkezik is.

Désy Zoltán így nyilatkozott: Lukács miniszterelnök programbeszédében legfontosabb feladatnak a parlament munkaképességének helyreállítását mondta. Az a kérdés, hogy Lukács képes lesz-e a véderőreformot a parlamentben keresztülvinni?

Pártunk részéről ez nehézségbe ütközik s ezek a nehézségek magában a véderőtörvény tervezetben vannak, különösen a javaslat 43. §-ában, amely a rezolúció vitát vetette fel. A Kossuth-párt — mint azt már *Apponyi* bejelentette — tiltakozni fog a paragrafus ellen s miután a paragrafus amúgy is felesleges, törlését fogja kívánni. Nem tudom, hogy a kormány számol-e ezzel az akadályllyal. De ha nem, akkor lemondhat a véderőreform keresztülvételéről s okosabb, ha katonai provizóriumot kér, amelyet bizonyos feltételek mellett a Kossuth-párt is megad.

A legnagyobb akadály a *Justh*-pártnak az a kívánsága, hogy a véderőreform kérdésével egyidejűleg a választójog reformját is alkossák meg. A választói jog kérdésében különben a parlament komoly elemei egy nézetben vannak. Mindenki általános választói jogot óhajt, azaz vagyoni cenzus helyett értelmi cenzust. Mindenki egyenlő választói jogot óhajt oly értelemben, hogy minden szavazónak csak egy szavazata legyen és mindenkinek véleménye megegyezik abban, hogy a szavazások titkosságát legalább részben be kell vezetni. Vegül bizonyos átmeneti intézkedéseket is általánosan óhajtanak.

Földes Béla, a *Justh*-párt alelnöke ezeket mondotta: Lukács miniszterelnöknek mindenekelőtt világosan és érthetően ki kellett volna jelentenie, hogy meg akarja valósítani az általános választói jogot s e tekintetben garanciákat óhajt adni. Ehelyett azonban egy halva született választói reformtervezettel állott elő, melyet mindjárt el is kellett ejtenie. Azután biztosította magának azt, hogy a parlamentben nyugodtan tolgadják azáltal, hogy a következő lépéseket a delegáció ülésai utánra halasztotta. Azonban ezt a terminust elmulasztotta, habár *Justh*tal közölte, hogy visszatérte után tanácskozni óhajt vele. Szóval nem tette meg azt, amit meg kellett volna tennie, ellenben olyasmit tett, amit nem lett volna szabad megtennie. A munkapárt vasárnapi értekezletén hevesen kikelt az ellen a párt ellen, amellyel a békéről fog tárgyalni. A miniszterelnök e támadása minden, csak nem a bekeouvertur je.

Lukács oly uton halad, amely nem vezet a békéhez. Ha nem tér át másra, akkor nem állíthatja helyre a békét s követheti elődjét. Egyet megtehet: határozza el magát gyorsan, mert minden oldalról követelik a döntést, óhajtják az új parlamenti aerát, amelyet a halaszthatatlan választóreform valósít meg.

Miután én a miniszterelnök politikai képességeit nem akarom lekicsinyíteni, kénytelen vagyok azt hinni, hogy ő nagyon rávaszol fog a munkához s azt hiszi, hogy az összes pártokat orruk-nál fogva vezetheti. A mi pártunk állástoglalását illeti, mint annak egyik alelnöke kijelenthetem, hogy ha a választói reformot illetőleg nem kapjuk meg az összes szükséges garanciákat, kényte-

járjon. Aztán maga is közel áll az eseményhez... Nem akarom magam kitenni annak, hogy esetleg az én házamban betegedjek le...

Csöngettek.

Egy magas barna ur lépett be az előszobán. — Csak a nagyságos asszony van idehaza, az ur tegnap este elutazott — fogadta a legtermészetesebb őszinteséggel a vendéget *Borcsa*.

A vendég nyugodt flegmával vetette le kabátját és a szögre akasztotta azt kalapjával együtt. Egy-kettőt simított bajuszán, megreszelte a torkát és benyitott a szobába.

A nagyságos asszony megyszínü selyem pongyolában, érdekes pózban ült a pamlagon. Olyan póz volt ez, amibe előzetesen bizonyára belegyakorolta magát. A lábai majdnem a földet érték, míg teste kigyózáva pihent a pamlagon, a fejét pedig — féloldalvást hajtva — egy habos fodru, selyem párnán pihentette.

Este 10 óra felé járhatott az idő. *Borcsa* elvégezve napi teendőjét az asztalra hajtotta fejét és elszunnyadt.

Hirtelen felrezzent. Ugy vélte, mintha csöngetés ütötte volna meg fülét. Álmos fővel felugrott helyéről és besietett a szobába, hátha a nagyságos asszony csöngtetett érte.

És abban a pillanatban, ahogy felnyitotta az ajtót, úgy vélte, hogy gunyos szellemek incselkednek vele... Nem akart hinni a szemeknek. A szíve nagyot dobbant és káprázó szemekkel, kékülő ajakkal, fordult ki az ajtón...

Megdörzsölte a szemeit, azt hitte, hogy álmodik. Pedig nem volt álom... A nagyságos asszonyt a vendég üelő karjai közt találta...

Éjfél felé a nagyságos asszony becsöngette *Borcsát*. *Borcsa* ismét álmából rezzent fel és a csöngetés zajára tétován bámult maga elé. Attól tartott, hogy ismét képzelte csak a csöngetést. De ez most tisztán megismétlődött. *Borcsa* lesütött szemmel tartott a szoba felé.

A nagyságos asszony már egyedül volt.

— Bontsa el az ágyat — szóló csöndesen és a hangjában valami titkos megalázkodás rejlett.

Az arca tűzben égett, a szemei csillogtak, amikor *Borcsa* belépett, de abban a pillanatban, ahogy meglátta a leányt, a tekintete elhomályosult és alig mert a leányra nézni.

Borcsa elbontotta az ágyat, segített a nagyságos asszonynak a vetkőzésnél. Mikor a harisnyáját segítete le, lekonyult *Borcsa* feje és megeredtek a könyvei... Aztán lassan felemelte fejét és mintegy öntudatlanul az asszony arcába nézett. Micsoda tekintet volt ez! Teli gunyos szemrehányással, fájdalommal és tehetetlenséggel...

Az asszony megborzongott. Érezte, hogy a győzelem fegyvere a leány kezében van és mint akit teljesen megfosztanak minden hatalomtól, erőtlenséggel, elhaló hangon szólt:

— Itt maradhat *Borcsa*. Itt maradhat az utolsó pillanatig... Majd aztán gondoskodom róla, hogy valamelyik kórházban felvegyék...

Lia.

lenek leszünk a parlamenti harcot folytatni még annak a veszélynek a tudatában is, hogy ez esetben az általunk is annyira óhajtott béke létrejöttét rövid ideig késleltetjük. Így a béke nem nyugodna biztos alapokon s különben is ügyünk győzelme nem maradhat el.

Váltót hamisított az ügyvédek csalója.

— Az aradi rendőrség nyomozása. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 9.

Az aradi királyi törvényszék vizsgálati foglya Stan Konstantin Szilárd, aki ennek az évnek az elején több aradi ügyvédet csapott be azzal a mesével, hogy éppen akkor elhunyt apjának a temetését rendelte meg Aradon, elfogyott a pénze és kölcsönt kér örökségre, amelyet majd kisebb-nagyobb összegig megvágott ügyvéd fog lebonyolítani. Mikor kiderültek a turpiságai és a becsapott ügyvédek elég hosszú sora tett ellene feljelentést, Stan szimpliciter bevallotta a rendőrségen, hogy a csalás sokkal biztosabb megélhetéshez juttatta, mint a munka.

Jól is élt a furlangos szőlő munkás, akinek arcképét megnézve, gondolkozóra kell esni, hogy ez a legközönségesebb fiziognomiájú ember mily módon tudott annyi eszes embert a „kiss ujjá köré csavarni“. Mert a saját állítása szerint valakit a falhoz állítani oly könnyű mesterség, mint valakit a kisujja köré csavarni.

És jól élt a fiatal ember. Erről tanuskodhatik Boros Béla aradi koresmáros, akinek helyiségében gyakori vendég volt és úgy ismerték, mint Damaszku Szilárd ménesi földbirtokost, aki igen gyakran mulatott, mert tehetett, mert mindig volt nála egy pár bankó. Január elején történt, hogy a földbirtokos ur lélekszakadva rohant be a vendéglőbe és arra kérte, engedje meg neki, hogy sürgősen telefonálhasson Hámory László dr. országgyűlési képviselőnek, aki már tüvé tette érte az egész várost. A vendéglősnek semmi kifogása sem lehetett a kérés miatt és az ál-Damaszku a telefonhoz lépett.

— Halló központ, kérem Hámory László képviselő telefonját — mondotta oly hangosan, hogy behallatszott a vendéglős lakására is.

Hogy ezután mi történt, ezt senki sem tudta, csak annyi tény, hogy a telefon beszélgetés után ismét a vendéglős elé lépett a jeles férfi.

— Kedves Boros ur, Hámory arról értesít ebben a pillanatban, hogy azonnal Dévára kell utaznom, egy nagyobb birtokvédelmi ügyben, ugyan kölcsönözzön nekem száztiz koronát utiköltségre, mert nincs nálam elég pénz.

Boros szívesen teljesítette ezt a kérést is.

— Biztosítékul átadok egy 300 koronáról kiállított váltót, tessék megnézni, csupa jó név van rajta és én már intézkedtem is a bankban, hogy ezt önnek leszámítolják bármely pillanatban. Holnapután azonban itthon leszek és akkor vagy visszaadom a pénzt, vagy pedig ha nem tudnk azonnal pénzhez jutni, adok egy száztiz koronáról szóló papirost is.

A vendéglős szabadkozott és a viláért sem kívánta a 300 koronás váltó átadását és meleg kézzorítással bucsuzott el kiváló vendégétől. Három nap múlva örömtől ragyogó arccal állított be ismét a ménesi földbirtokos, elmesélte, hogy az üzlet nagyszerűen sikerült, minden pénzt belefektette, ezért csak váltót adhat a tartozásáról. Boros elfogadta a váltót, amely a napokban járt le. Lejárat előtt irt „Damaszku Szilárd földbirtokos urnak“ Ménése, mert január óta nem mutatkozott a becsületes adós, amint, hogy nem is je-

lentkezhetett, lévén biztos zár alatt a fogházban. A levél visszajött azzal, hogy címzett ismeretlen.

Erre már gyanút fogott Boros és ma megjelent az aradi rendőrség bünyügyi osztályán, ahol csakhamar kiderült, hogy az ő gavallér vendége nem más, mint az ügyvédek csalója, Stan Konstantin, akinek felmutatott arcképében felismerte a becsapóját. Feljelentést tett ellene.

Az olaszok veresége a Balkánon.

— Hétszáz halott, ezer fogoly Rhodosz szigetén. —

távirati tudósítás.

Konstantinápoly, május 9.

Leirhatatlan az öröm, amely ma tombol a török fővárosban ama táviratok hatása alatt, amelyek arról szólnak, hogy a Törökországhoz tartozó Rhodosz szigetén a törökök szétverték a partraszálló olasz csapatokat: hétszáz olasz elesett, ezer olasz katonát pedig fogságba vetett a győzelmes török sereg. Tudvalevő, hogy az olaszok — miután Tripoliszban nem bírták legyőzni a törököket és arabokat — most az európai Törökország ellen akartak felvonulni, azt híven, hogy a két oldalról vezetett támadással Mohamed népét megadásra bírják. A Balkánon való operációt Rhodosz szigetén kezdték meg. Ma partra szálltak a török szigeten, de kellemetlen fogadtatásban volt részük. A török csapatok olyan erővel routottak rájuk, hogy ezret elfogtak közülük, hétszázat pedig megölték. Az olasz sereg megmaradt része gyorsan elmenekült a sziget közeléből. Ezt mondják a törökországi táviratok. Természetes, hogy a Rómából jövő sürgönyök tagadják az olaszok súlyos vereségét.

Konstantinápolyból táviratozzák: A hadügyminiszter sürgőnyt kapott Rhodoszból, amely szerint a török csapatok nagy győzelmet arattak az olaszokon. Hétszáz olasz elesett és hat ágyút foglaltak el a törökök. Az olaszok bementek abba a esapdába, amelyet a törökök állítottak fel. Itt megtámadták őket a törökök s az olaszok nagy veszteség után kénytelenek voltak magukat megadni. Később olasz hadihajókról újabb csapatok szálltak partra. A harc még mindig tart. Ezt a hírt hivatalosan még nem erősítették meg.

Konstantinápolyból táviratozzák: Talat bey póstaminiszter értesítést kapott a szurnai valitól, amely szerint a marmaroszi kaimakam a következőket sürgönyzi: Csapatunk megtámadta Rhodoson az olaszokat s visszavonulásra kényszerítették őket. Olaszok vesztesége nagy, csapataink 1000 olaszt elfogtak.

Párisból táviratozzák: A Havas ügynökség konstantinápolyi értesülése szerint a török belügyminiszter a következő táviratot kapta Rhodoszból: Ezer olaszt elfogtunk. Az olaszok visszaszállnak a hajókra.

Konstantinápolyból táviratozzák: Egyik lap egy sürgőnyt tett ki kirakatában, amely szerint az olasz flotta ma délután eltávozott Rhodoszról. A sürgöny hihetetlen örömet keltett a városban. Ezren és ezren tolongtak a lap szerkesztősége előtt, hol a sürgöny közszemlére volt téve. A hírt a hadügyminisztériumnak még nem jelentették. A kamarában az elnök kijelentette, hogy Rhodoszból kedvező hírek érkeztek.

Az Agenzia Stefani viszont azt jelenti Rómából, hogy a vereség híre hamis, ugyisint az ezer olasz elfogatásáról szóló távirat. Rhodosz kormányzóját és titkárát elfogták az olaszok és már szállítják Itália felé.

Konstantinápolyból jelentik: A hadügyi hivatal még nem kapott jelentést a rhodosi katonai parancsnoktól. Tegnap a kasszandrai öböl előtt tizenöt ellenséges hadihajó haladt el.

Londonból táviratozzák: Az olaszok Rhodosz és Szitia között elvágják a kábelt s e miatt megszakadt a török szigetekkel való távirati összeköttetés.

Konstantinápolyból jelentik: A török csapatok Rhodosz-szigeti győzelméről mai kelettel jelentik: A partra szálló olasz haderő, amely Beugháziból jött, teljesen fegyelmetlen volt és amikor kiadták a parancsot a támadásra, a katonák megtagadták az engedelmséget és meghódítottak a törökök előtt. Nehogy a zendülés általános legyen az olasz parancsnok visszarendelte a katonaságot a hajóra és eltávozott a szigetről.

Kényszer-áthelyezések a birói karban.

— Az új perrend következménye. —

(Saját tudósítók telefonjelentése.)

Budapest, május 9.

A képviselőház igazságügyi bizottsága ma délután öt órakor Székely Ferenc igazságügyminiszter részvételével, idősebb Erdélyi Sándor elnöke alatt ülést tartott. A napirend első pontját a polgári perrendtartásról szóló 1911. I. t. c. életbeletetésére vonatkozó törvényjavaslat függőben maradt 78—79. §-ának letárgyalása képezte. Székely Ferenc röviden ismertette a két paragrafus mikénti beállítására vonatkozó pártközi megbeszélések és megegyezések történetét, Plósz Sándor pedig ismertette a régi és az új javaslatot. Az új javaslat szó szerinti szövege a következő:

„A királyi törvényszéknél, vagy királyi járásbiróságnál alkalmazott ítélő bíró a polgári perrendtartás életbeletetését megelőző és követő egy-egy, összesen tehát két évi időtartamon belül, más bírósághoz áthelyezhető. A bíró köteles az áthelyezésnek a hivatalos lapban való közzétételétől számított 15 nap alatt nyilatkozni, ha az áthelyezést nem fogadja el. Aki az áthelyezést nem fogadja el, állásáról lemondottnak tekintendő, de ez a rendelkezés az 1885: XI. törvényeknek a nyugdíjazásra vonatkozó rendelkezését nem érinti. Az áthelyezés kérdésében az illető bíró valamennyi felügyeleti hatóságát meg kell hallgatni. Ugyanazt a bírót e paragrafus alapján csak egyszer szabad áthelyezni. Az e szakasz alapján áthelyezett bírónak a szabályszerű költözködési költséget meg kell téríteni.“

Váradi Zsigmond, Kenedi Géza, Székely Ferenc és Plósz Sándor előadó felvilágosítása után a bizottság az új szöveget fogadta el.

Letárgyalta a bizottság az amerikai Egyesült Államokkal kötött s a szerzői jogokra vonatkozó egyezmény becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot. Végül letárgyalta a bizottság a főrendiháznak azon átiratát, amellyel a Héderváry-kormány ki-nevezéséről szóló királyi kéziratnak a főrendi házhoz való késedelmes átküldése tárgyában hozott határozatát átküldte. Kenedi Géza előadó és Plósz Sándor felszólalása után a bizottság elfogadta Váradi Zsigmond azon javaslatát, hogy ambar a házszabályok a felvetett kérdésekre határozott rendelkezéseket nem tartalmaznak, az igazságügyi bizottság annak a véleményének ad kifejezést, hogy a törvényhozás mindkét házát illető királyi leiratok a képviselőházban való felolvasásuk után a törvényhozásnak másik házához nyomban átküldendők.

Egy régi cég összeomlása

(Hogy lehet félrevezetni a bankokat.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Hódmezővásárhely, május 9.

Néhány nap óta érdekes szenzációja van Hódmezővásárhelynek. Megingathatatlanul szilárdnak tartott nagy iparoscég bukásáról, — hamis bukásáról suttognak az emberek. Hangosan nem igen mernek róla beszélni, sem élőlávakkal, sem a helyi lapok hasábjain, — mert olyan magas tekintélyű és hatalmas cég hamis bukásáról van szó, amelyről a jó vásárhelyiek szerint félelmes dolog beszélni.

Pedig kétségtelenül megállapítható, hogy a szóban forgó cég, illetve annak kiválóan tekintélyes, előkelő tulajdonosa valóban hamisan bukott és család pénzmanipulációk után került csődbe.

A kérdéses cég: *Feiner Herman és fia* bór-nagykereskedése s cipőműhelye, — melynek tulajdonosa: *Feiner Mór*, a szegedi kereskedelmi és iparkamara tagja, a hódmezővásárhelyi ipartestület alelnöke, az összes vásárhelyi takarékpénztárak igazgatósági tagja, aki egyébként nagyon előkelő ur Vásárhelyen, aki előbb jogot végzett az egyetemen s azután vette át apjától a nagykereskedést és a cipőműhelyt.

Feiner-cég látszólag kitünően forgalmazott. A legsúlyosabb cégek egyike volt. Pedig — mint most kitűnt, — pár esztendő óta már a legkomolyabb anyagi bajokkal küzdött ez a cég. Most derült ki az is, hogy a Feiner-cég tulajdonképpen nem is volt olyan kitünő üzlet.

1909. végén kezdődtek a Feiner-cég anyagi zavarai, amikről azonban a tulajdonoson kívül nem igen tudott senki. 1909. december 9-én Feiner Mór megjelent a hódmezővásárhelyi *Népbankban*, ahol kijelentette, hogy *harmincezer korona* rögtön kölesönre van szüksége, mert ki akarja fizetni a *Hódmezővásárhelyi Központi Takarékpénztárnak* harmincezer koronányi adósságát. A Népbank folyósította a kért summát.

Másnan Feiner Mór megjelent a Központi Takarékpénztárban, hol megismételte fentebb leírt kijelentését: ki akarja egyenliteni a Népbanknál fennálló harmincezer koronányi adósságát, tehát folyósítsák neki ezt az összeget. — És a Központi szintén a legnagyobb előzékenységgel kifizette Feinernek a bankokat.

Ekként Feiner Mór 60 ezer koronához jutott. Azonban e summával nem tudta rendezni anyagi zavarát. Tehát azt cselekedte, hogy beállított a harmadik vásárhelyi bankba: a *Hódmezővásárhelyi Takarékpénztárba* s itt elmondotta, hogy 30—30 ezer koronával tartozik a Népbank és a Központnak s ezen összesen 60 ezer korona adósságának kiegyenlítésére kér most kölcsönt. És ez a harmadik takarékpénztár is mindengyanu nélkül folyósította a 60 ezer koronás kölcsönt.

Ez a háromszoros kölcsönmanipuláció, mint említettük, 1909. végén történt. Azóta még huszezer korona kölcsönt vett föl Feiner Mór a Hódmezővásárhelyi Takarékpénztárból. Közben azonban törlesztett is néhány ezer koronát.

Pár héttel ezelőtt, tehát körülbelül harmadfél év múltán jött rá a vásárhelyi bank Feiner Mór különös manipulációjára. A bankok harmadfél esztendőn keresztül abban a meggyőződésben voltak külön-külön, hogy csak nekik tartozik Feiner. De nagyon megdöbbentek, mikor most rájöttek a valóságra. Rögtön összefogott a három bank és együttesen csődöt kértek Feiner Mór ellen.

Ez ügyben a főtárgyalás május 3-án volt kintüve. Megállapították, hogy Feiner Mór nem vezetett üzleti könyveket és nem kért csődöt maga ellen, amikor az aktívák és passzívák summái találkoztak. A passzívák ezidőszerint kétszáz ezer ko-

ronát tesznek ki, az aktívák összege pedig ötven ezer korona.

A május 3-iki tárgyalás alkalmával a hitelezők nyolc napi haladékot adtak Feinernek, hogy ezidő alatt próbálja rendezni nehéz ügyeit.

Megvesztegetett vezérigazgató?

(A Petrozsényi Hitelbank egyessége.)

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, május 9.

A budapesti királyi ügyész a büntető bíróság elé állította Spiegel Márton, a Fa- és Szénkereskedők Árubeszerző Szövetkezete vezérigazgatóját, mert amint a bíróság végzése mondja — megkárosítva az intézetet — 6000 korona „sápot” fogadott el. A bűnpör egy szállítás nyomán támadt. Két év előtt a szövetkezet, melynek Spiegel a vezérigazgatója volt, szerződést kötött a *Petrozsényi Hitelbankkal* nagyobb mennyiségű tüzfára. Az árunak 60 százalékát télen, a többi 40 százalékot nyáron kellett szállítani. A bank azonban, mindjárt amikor az első 250 vagon fát kellett volna szállítani, nem tett eleget a kötelezettségének s így az Árubeszerző Szövetkezetet 20.000 korona kár érte.

Leutazott erre az igazgató Petrozsényba, ahol mindenki tudta már, hogy a bank bajok közé, pénzzavarokba is jutott. Más cégeknek se tudott szállítani, ezek is nagyobb összegű kárkövetelésekkel léptek fel ellene. Spiegel Márton szövetkezetének a követelése kár fejében 20.000 koronát óvadék címén pedig 5000 koronát tett ki s ekkor az igazgató, aki a kollégájával *Gerbert Béla* petrozsényi bankigazgatóval állt szemben, állítólag a következő ajánlatot tette volna:

— Ha megfizetnek, csinálók maguknak az intézetemmel egy jó egyezséget.

— Helyes! — mondta volna a kolléga.

És Spiegel igazgató, ahogy az akták mondják, kapott is egy 6000 koronás váltót.

Előzőleg szerencsét próbált volna Spiegel a bank ügyészenél *Ábrahám József dr.-nál* is. Tőle 8000 koronát akart magának kikötni, visszaajánlva abból 2000 koronát *Ábrahám dr.-nak*, akitől azonban kosarat kapott. Később kiküldtek ezek a dolgok, állítólag Spiegelnek egyik alantasa, egy *Horváth* nevű tisztviselő révén, aki az igazgató helyére pályázott.

Ma tárgyalta Spiegel Márton bűnpörét a budapesti büntető törvényszék Szepessy táblai bíróságnak elnöklésével és több tanút hallgattak ki. A vádlott azzal védekezett, hogy amikor ő biztosítani akarta a követelést, még teljes kielégítést lehetett volna találni. Zelenka ügyvédjelölt után a bíróság a bank későbbi ügyészét, *Ábrahám József drt.* hallgatván ki, ez a tanu is megerősítette, hogy Spiegel, amennyire lehetett, megmenteni próbálta intézetét a kártól.

Igen sok tanu kihallgatása van még hátra és ezért ítélet csak holnapra várható.

TANÜGY.

(—) Ifjúsági ünnepély. A járvány miatt elmaradt *Markovits-ünnepélyt* vasárnap, folyó hó 12-én tartja meg az aradi királyi főgimnázium „Bódogh”-gyorsiróköre. Az ünnepély fél 5 órakor kezdődik a Lyceum disztermében. A műsorban szerepelnek: *Wagner József dr.*, *Reicher*, *Baráth-Homoth*, *Vannay*, *Multass*, *Westmann*, *Unger*, *Balla*, *Issekutz*, *Kovách*, *Czettel*, *Fejér* és *Goldschmidt*. A gyorsírást bemutatják *Goldschmidt*, *Kádár*, *Schreiber*, *Fényes*, *Braun*, *Blasovszky*, *Jovin* és *Almási*. Jegyek 1 kor. (ülőhely) és 50 fill. (állóhely) árban előre válthatók ifj. *Klein Mór* könyvkereskedésében. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

Reich Titanic.

— Egy aradi pékmester kérelme. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 9.

Háromezer, vagy még több mértföldnyire nyugat felé és háromezer, vagy még több méterrel közelebb a föld középpontjához, mint az élők, tengermélyén, roncsosá lapulva, örökre pihen a Titanic. Hetek teltek el a katasztrófa óta, de a borzalmak, a rémes éjszaka eseményei, az ezerhatszáz halál nevezetessé, sokáig emlegetetté tették a titáni hajó nevét. Az emlékezés, a szenzációéhség minden nap visszajár még a grandiózus katasztrófa hőiséhez: az elpusztult hajóhoz és új ötleteket, új mozzanatokat akar kicsiholni az óriási koporsóból. A Titanicról beszélnek még ma is a kávéházi asztalnál, a klubban, angolos sejitással száll a neve: *Tétenik*, sőt *Tejtenik* az asztalok felett, sőt a külvárosi kocsmákban, rozszant házak padkain is versenyez a népszerűségért *Bonnot-val*, az apacs királylával a *Titanic*, avagy mint arrafelé mondják: *Titanicz*.

Ennek a határtalan népszerűségnek adta bizonyosságát tegnap *Reich Dávid aradi pékmester*. A derék pék az éjszakában izzó sütőkemence mellől gondolt a félelmes katasztrófára, ahol a hajógépek tüzeben égő fűtők époly izzadva, félmeztelenül dolgoztak a jeges áradat bezudulása előtt, miként ő. *Reich Dávid* fogékony lelkű ember volt, a gigászi katasztrófa és a csodás hajó annyira beleszivárgott a véérébe, hogy nagyot gondolt: eleven emléket akart állítani az elveszett oceanjárónak. Kicsit félszegen és bátortalanul kopogott be az aradi anyakönyves hivatalba a városházán és az anyakönyvvezetőt ezzel a kérdéssel lepte meg:

— Kérem szépen, hogyanis mondják ki annak a hajónak a nevét, annak a Titan...

— *Tejtenik* — válaszolt *Szondy* anyakönyvvezető: — Hanem halljuk, mit kíván, mert itt nem idegen szavakat kiejtő intézet van, hanem anyakönyv.

Reich Dávid sütő azonban némi zavarral, de elég értelmesen elmondotta, hogy hiszen épen azért folyamodott ide *Szondy* páter színe elé, *Leánya* született tegnapelőtt és abban állapotok meg, hogy a kis nőt *Titanic-nek* nevezik. Csak az az izé, az *Tejtenik* nagyon galíciai hangzású, jó lesz ugy is, hogy *Titanicz*, *Reich Titanicz*...

Az állam által megállapított keresztnevek között azonban nincs se *Tejtenik*, se *Titanicz* és így a derék pékmester leánykája nem büszkélkedhet a hajóóriás nevével, be kellett érnie az ósdi és egyszerű *Borbála* névvel. *Reich Dávid* ugyan sehogysem akart megnyugodni abban, hogy gyermekének ne adhasson olyan nevet, aminő neki tetszik.

Annyira tragikusan hat ma is még a *Titanic* katasztrófája, hogy *Reich Dávid Titanicz* kisasszonyán nem tudunk úgy mosolyogni, mint esztendőnk előtt *Bob Adams* Komámasszonyán. *Bob Adams*, aki ma jó módu tréner, a kilencvenes évek derekán a legnépszerűbb zsoké volt. *Königsquarter Hermann* báró lovain aratta sorra a győzelmeket, de a legszebb győzelmei közé a báró Komámasszony nevű lován aratott győzelmeit számította. *Bob Adams* egy vasárnap nyerte Komámasszony hátán a magyar kancadijat és kedden kis leánya született. A kisleányt a kitünő zsoké *Adams Komámasszony* akarta kereszteltetni, de *Reich Dávid* sorsára jutott és *miss Adams* csak *Mary* lett. Sokat mulattak akkoriban *Adams* esetén, amelynek pedig egyszerű magyarázata van. Amerikában, Angliában teljes szabadság van a név-választás tekintetében. Mindennapi dolog, hogy angol-szász fluk-leányok a rendes *William*, *Róbert*, *Arthur*, *Mary*, *Minnie* név mellé valamelyik híres politikus, nevezetes város, sőt esemény nevét is megkapják a politikusért, városért, eseményért rajongó apától örökös ajándékban. Amikor *Gladstone* volt kedvelt politikus, tucatjával lettek a *Kis Jonesok* és *Grayk Gladstoneok*, aminthogy s trafolgari csata emlékét is évtizedekig őrizte egy pár *Edward Trafolgar Smith*. Ezen a nyomon akart megszületni tudatosan *miss Komámasszony Adams* és most öntudatlanul *Reich Titanicz*.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Az agyongázolt főszolgabíró.

— Főtárgyalás az aradi törvényszéken. —

— Az Aradi Közlöny szerkesztője. —

Arad, május 9.

Ez év február 7-én halálos szerencsétlenség történt az Atzél Péter-utcában. Este hét óra felé Sánka Vilmos nyugalmazott főszolgabíró a színház oldaláról át akart menni a tulsó oldalra. Amint az utestre lépett, egy autóbussz robogott el előtte. Sánka néhány másodpercre megállt, majd folytatta útját, de ebben a pillanatban egy söröskocsi fordult be a Forray-utcából s a szerencsétlen embert elütötte. Sánka a szenvedett sérülések következtében éjszaka meghalt.

A vizsgálat megállapította, hogy a söröskocsit Zászló Demeter 17 éves kocsis hajtott. Zászlót az aradi törvényszék vádianácsa gondatlanságból okozott emberölés miatt vád alá is helyezte. A vádirat indokoló része szerint Zászló Demeter a Forray-utcában egy nőismerősét vette fel a kocsira s mikor az Atzél Péter-utca behajtott, ezzel az ismerősével beszélgetett, nem törődött a lovakkal s így őt súlyos gondatlanság terheli.

A bűnyűben ma volt a főtárgyalás az aradi törvényszéken. A vádlott védekezésében előadta, hogy mikor a Forray-utcahoz ért, épen akkor két lövönat keresztelte ott egymás útját s ugyancsak két autóbussz állt a sarkon. A helyzet nagyon veszélyes volt s a sarkon álló rendőr rá is kiáltott a vádlottra: „Hajts gyorsabban!” A kiáltásra rá is vágott ostorával a lovakra s azok vágatni kezdtek. A színház előtt egy autóbussz robogott a mögött állt Sánka. A kocsis az autóbussz miatt nem láthatta Sánkát, Sánka viszont nem vette észre a vágató kocsit. Így történt, hogy Sánka is, a kocsis is folytatták útjukat s a kocsis elütötte a főszolgabírót.

A kihallgatott tanúk Zászló vallomását igazolták, az orvosszakértők pedig véleményükben elmondották, hogy Sánka halálának közvetlen oka ideg-sokk volt, melyet az ijedség következtében kapott. Az idegláz — mely normális körülmények között veszélytelen — a különben is szivbajos embernek halálát okozta. Krenner Zoltán dr. védő a vádlott felmentését kérte annál is inkább, mert Sánka sem járt el a kellő gondossággal és körültekintéssel, mert amidőn a kocsira lépett, nem győződött meg arról, hogy nem fenyegeti-e valami veszély. A törvényszék Krenner dr. érvelésének helyt is adott s a vádlottat felmentette.

§ **Kossak ur, jelentkezzék.** Ismeretes, hogy a múlt év őszén Kossak Sándor aradi fényképész nagy adóságok hátrahagyása után eltűnt Aradról. A felesége Sugár Jenő dr. ügyvéd útján válópert indított. Miután Kossak ismeretlen helyen tartózkodik, a kir. törvényszék — mint azt a hivatalos lap mai száma közli — részére ügygondnokul Parlovics Szvetozár aradi ügyvédet rendelte ki.

§ **Elvesztett kényszer-per.** Nagykikindáról jelentik: Kinos feltűnést keltett annak idején az a per, amelyet a belügyminisztérium Nagykikinda városára rákényszerített, meghagyván neki, hogy kártérítési pert indítson mindazon városi képviselők ellen, akik az 1900. évi március hó elsején tartott rendes közgyűlésen szavazatukkal hozzájárultak ahhoz, hogy a városi árwapénytár kezelése alatt álló pénzekből 10.581.55 korona betétként helyeztessék el a múlt év elején csődbejutott Nagykikindai Takarékos és Előleggyűjtő Részvétel-társaságnál. A város a pert e célra külön kirendelt ügyésze, Zsiross Lajos dr. ügyvéd által a kikindai törvényszéknél folyamatba istette, de a keresetet már az első, bíróság elutasította lényegileg azon indokból, mert a gyámtörvényben kimondott kártérítési felelősség azonáltalános magánjogi szabály figyelembevételével lévén megítélendő, hogy az illető városi képviselőket terheli e szándékosság, gondatlanság

vagy valamelyes mulasztás a betét elhelyezése körül, a felperesként fellépő város pedig ilyet nemesak nem állított, hanem nem is bizonyított. A keresetet tehát jogszerű alap hiányában elutasította. Az elsőbírósági ítélet ellen a város a szegedi királyi ítéletáblához felebbezett, melynek ítélete a napokban érkezett le s mely az elsőbíróság elutasító rendelkezését indokainál fogva helyben hagyta. A városi képviselőtestület, mely elé most került ez az ügy, úgy határozott, hogy a két egybehangzó bírósági ítélet ellen nem felebbez tovább, mert teljesen kilátástalan az, hogy a legfelsőbb bíróság, ezen lehetetlen jogalapon nyugvó perben, a két egybehangzó ítélettel szemben a város javára dönthetne. A városnak a reá erőszakolt per folytán 6000 K. körüli kára van, melyet perköltségek címén fizetnie kell a bepereltnek.

Kifosztották

az öngyilkos műépítész hulláját.

— Eltűnt ezresek és ékszerek. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Szeged, május 9.

Ahhoz az általános részvéthez, mely Szeged legkiválóbb műépítészenek, az országos nevű Magyar Ede nek öngyilkossága révén keletkezett, most a titkos gyanúsítás, sőt itt-ott a nyílt felháborodás is járul. A közönség körében azt suttojják, hogy az öngyilkosság elkövetése után megdöbbszentő bűnököt követtek el a szerencsétlen és tragikus végű építész holtteste körül. Ezek már nem a romantikus szerelem megható fogalma alá tartoznak és ezért igen nagy visszatetszést keltenek Szegeden.

Az öngyilkosság igen sok részlete még titkos, felderítetlen és ezért szigorú vizsgálat készül.

Tudósítunk a következőket jelenti:

Az öngyilkos Magyar Ede irodájában tegnap kezdtek meg a leltározást, ami előreláthatóan egy hetet fog igénybe venni, amennyiben nagyon sok olyan hátrahagyott anyag van, aminek pozitív értékét csak szakértői szemle után tudják megállapítani. Az eddigi leltározás szenzációs eredménnyel járt, amennyiben kintunt, hogy az aktívák jóval túlhaladják a passzívákat, mert Magyarnek számtalan régi adósa volt, akiken nem hajtották be követelését. A családnak tisztán 100.000 koronája maradt.

Az öngyilkos építész tragédiájában nagyon sok rejtélyes momentum van. Az egyik ilyen rejtélyes dolog 3600 koronának eltűnése. Mikor szombaton a kifizetéseket teljesítette, kilenc ezer koronája volt és 3600 korona maradt még az összegből, amit alkalmazottainak szemellettára borítékba tett és zsebre dugott. Másnap az öngyilkosság elkövetése után zsebében mindössze csak 30 koronát találtak. Magyar télikabujának a zsebe egy helyen elszakadt és ebből azt következtetik, hogy dulakodott Hercegnével. Hercegné a szakadásra vonatkozólag azt vallotta, hogy csupán a posztó erősséget akarta kipróbálni és ettől szakadt az el.

Megállapították azt is, hogy a rendőrség a vizsgálat alkalmával nagyon felületesen járt el. Magyar holttestét másfél óra hosszat hagyták Hercegné lakásában és midőn elvitték onnan, akkor sem kutatták át tüzetesen, amit mutat az a körülmény, hogy a morgueban vasárnap, a kórházi szolgák több apróságot és egy pénztárcát találtak Magyar ruhájában. Eltűnt a többek között Magyar Ede nek értékes brillans nyakkendő-tűje is. A jeggyűrűjét, melyből felesége neve ki volt kaparva. Hercegné Magyar apjának kérésére tegnap átadta a családnak.

Rendőrség a porosz parlamentben.

— Erőszakkal eltávolított képviselő. —

— Erőszakos tudósítás —

Berlin, május 9.

A porosz képviselőház mai ülésén nagy botrány volt, amely miatt a rendőrségnek is közbe kellett lépnie.

Schiffnerer nemzeti szabadelvű képviselő beszédét a szociálisták folytonos közbekiáltással zavarták meg. Erffa báró elnök végre is figyelmeztette a szociálista képviselőket, hogy menjenek helyükre és ne zavarják a szónokot. Az elnök felszólításának csak Hoffmann szociálista képviselő engedelmesskedett, míg a másik szociálista képviselő, Borchardt ott maradt a szónoki emelvény mellett és karjával rátámaszkodott a korlátra. Az elnök újra felszólította, hogy térjen vissza a helyére, de Borchardt nem engedelmesskedett.

Az elnök most már utoljára intézte felszólítását a képviselőhöz s minthogy Borchardt most sem mozdult helyéről, az elnök a házhoz apellált és kijelentette, hogy Borchardtot a mai ülésből ki kell zárni és ha el nem hagyja a termet, erőszakot kell alkalmaznia, mert a tanácskozás rendjét másként nem tudja föntartani. A szociálisták dühösen kiáltották az elnök felé:

— Fegyház! Az ön terve a büntető törvénybe ütközik!

Az elnök felszólította Borchardtot, hogy hagyja el a termet, de Borchardt csak a szónoki emelvénytől távozott el és továbbra is a teremben maradt. Az elnök ekkor kijelentette, hogy a ház tekintélyének megóvása érdekében erővel fogja eltávolítani a képviselőt. Együttal az ülést fél órára függesztette.

Ezután az elnök intézkedésére rendőrök léptek a terembe s a rendőrtisztviselő felszólította Borchardtot, hogy távozzék az ülésteremből. Miután Borchardt most sem akart engedelmenni, a rendőrtisztviselő s néhány rendőr megragadta és kitaszította a folyosóra, ugyanakkor pedig a többi rendőr elállta az ajtókat, hogy a képviselő újra vissza ne mehessen a terembe.

Az izgalmas és zajos jelenet után az elnök az ülést újra megnyitotta és a tanácskozás most már zavartalanul folyt tovább.

Az ülés végén azonban a szociálisták heves támadást intéztek az elnök ellen. Leiner szociálista képviselő tiltakozott a rendőrség behatolása ellen, amely a házat infámisan megsértette. Sajnálnja, hogy abban a percben, midőn a rendőrök behatoltak, nem volt felfegyverezve.

Elnök: Az eljárásomat nem engedem kritika tárgyává tenni.

Hoffmann szociálista: Igenis az elnök eljárása a mi kritikánk alatt áll.

Elnök: Ha nem nehezítenék meg a házszabályok kezelését erőszakosan, akkor ilyen kellemetlen ügyek nem fordulnának elő.

Leiner szociálista kijelenti, ha az elnök nem védi meg őket ilyen erőszakos sértések ellen, akkor kénytelenek lesznek maguk a védelemről gondoskodni.

Elnök: Kijelenti, hogy Borchardt képviselőt kénytelen volt rendőrökkel kivitetni mert többszörös felszólítására nem hagyta el a termet. A házszabályok értelmében ilyen intézkedéshez joga van. A ház ezután bizalmat szavazott az elnöknek.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal) — 387

Szerkesztőség (csak éjjel használható

melékallomas) — — — — — 151

Kiadóhivatal és hirdetés osztály — — — — — 151

Nyomda — — — — — 151

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Péntek: *Bál az udvarnál*, operette.

Szombat: *A remény*, dráma. K. Hegyessy Mari, a budapesti Nemzeti Színház tagja vendégfellép-tével.

Vasárnap: Délután: *Leányvásár*, operette. Este: *A cigány*, népszínmű. K. Hegyessy Mari, a budapesti Nemzeti Színház tagja vendégfellép-tével.

Hétfő: *Az ember tragédiája*, dráma. K. Hegyessy Mari, a budapesti Nemzeti Színház tagja vendégfellép-tével.

* **Bál az udvarnál.** Ziehrer bűbajos melódiájú operettje, a Bál az udvarnál szerdán került először színre s igazán nagy sikert aratott. A játssi könnyed melódiák, az érzelmes, hangulatos dalok megkapták a közönség lelkét s a kitűnő szereplők, akik a darab kiválóságait mind mind érvényre juttatták, sokat, nagyon sokat tapsolt. A kedves zenéjű operett pénteken harmadszor kerül színre a premier szereposztásában.

* **K. Hegyessy Mari**, a Nemzeti Színház országos híru nagy művésznője e hét végén három estén vendégszerepel Aradon. Három legjobb szerepét játssza el Aradon Hegyessy Mari; szombaton a Remény halászhagyományában, vasárnap a Cigányban, hétfőn pedig az Ember tragédiájában lép fel a művésznő, aki pénteken este érkezik Aradra s már szombaton résztvesz a Remény főpróbáján. A három előadásra, amely bérletben rendes helyárakkal lesz, jegyek péntek délelőttől kezdve válthatók a színház pénztáránál.

* **Vasárnap délután** az idei szezon legkitűnőbb operett-slagere, Martos-Bródy-Jacobi operettje, a Leányvásár kerül színre az ismert szereplőkkel.

* **Robinson Crusoe.** Az apró emberkének öröme az aradi színház igazgatósága csütörtökön délután fél négykor gyermekelőadást rendez. Színre kerül Robinson Crusoe látványos darab, amelyben az egész társulat játszik s amelyet a színház fényes kiállításal, gyönyörű díszletekkel ad elő.

* **Az arad-debreceni csere-vendégszereplés.** Mai lapunkban közöltük a debreceni társulat azon tagjainak nevét, akik a jövő hét két napján Aradra jönnek vendégszerepelni s viszont azokat az aradi színészeket, akik ugyanakkor Debrecenben játszanak. A publikum körében máris igen nagy érdeklődés nyilvánul meg a keddi és szerdai vendégszereplés iránt, már csak azért is, mert kitűnő alkalom nyílik arra, hogy a közönség összehasonlításokat tegyen, vajon melyik társulat adta jobban a Leányvásárt és a Kis grótot.

* **Anatole France; a Pinquinek szigete**, már kapható 1 kor. 90 fillér *Juhász és Társánál*

* **Kölcsönkönyvtár.** Kerpel Izsó ajánlja 100,000 kötetes kölcsonkönyvtárát és zeneműkölcsonzó intézetét. Pontos kiszolgálás vidékre is.

* **Az Uránia szenzációi** tömegesen vonzótták a csütörtöki bemutatóra a közönséget, sajnos azonban és ezért elnézést is kér az Uránia igazgatósága, a két legnagyobb attrakció a Pilota sors és Bonnot ostroma, mely kepek direkté Párisból jönnek a vámvizsgálatnál lemaradtak. Csorbát nem szenvedett a műsor tökéletessége, mert ezek helyett az Uránia saját remek gyűjteményéből fényesen kárpótolta a közönséget. A Pilota sors még az éjjel megérkezett és pénteken bemutatásra is kerül, Bonnot egy távirati értesítés szerint szombaton kerül előadásra. A Pilota sors, melynek meséjét tegnap már bőségesen ismertettük egy Párisban tényleg megtörtént aviatikus drámát örökít meg mesteri mozgósénykép felvételben. Nem kikomponált mese, hanem a valóság, egy babérokra pályázó ember szörnyű végét hozta meg az alkalmatlan időben, kellő gyakorlat nélkül eszközölt felszállás. Borzalmas látvány, mikor a gép meginog a magasban és feltartóztatlanul zuhan le a földre, ahol összezúzva maga elé temeti

a vakmerő vállalkozót. A kinematografia nagy diadala ez, mikor megtörtént tragédiát ad át az örökkévalóságnak. 175

* **Bonnot elfogatása és halála az Apollóban.** Az egész város közönségét izgalomban tartja Bonnot, az apacs király elfogatásának és halálának eredeti mozifelvételét, amelyet az Apollószínház mutat be. Ma ismét százakra menő tömeg tartotta megszállva állandóan az Apolló környékét s a nézőtérén délután 5 órától éjjel 11 óráig egyetlen hely sem maradt üresen. A színház igazgatósága bármennyire is előrelátó volt, a közönség egyrésze kirekedt az utolsó előadásokról, ezért ezután is felkeri azokat, akik feltétlenül megakarják nézni az apacs király elfogatásáról készített idegizgató mozifelvételeket, lehetőleg az első előadásokra váltsák meg a jegyüket, amikor még nem olyan nagy a tolongás. A közönség tájékoztatására közli még az igazgatóság, hogy Bonnot elfogatása holnap, pénteken kerül utoljára bemutatásra, továbbá, hogy csak az első napon voltak csekélyen felemelt helyárak, míg holnap rendes helyárak lesznek, mint ma is ezek voltak. A szenzációs film teljesen új műsor keretében kerül bemutatásra pénteken. Színre kerül többek között egy háromfelvonásos társadalmi dráma is, amely a maga zsánerében páratlanul áll. 177

Az érzékeny polgármester

— A makói fegyelmi-vizsgálat következményei. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Makó, május 9.

Galambos Ignác dr. Makó város polgármestere, aki ellen — mint ma megirtuk — a közigazgatási bizottság tegnap a fegyelmi vizsgálatot elrendelte, ma a város képviselőtestületétől szabadságot kért, hogy mindaddig, míg az ellene indított fegyelmi vizsgálat el nem dől, távollarthassa magát a hivatalának vezetésétől. A polgármester a város képviselőtestületéhez intézett beadványában elmondja, hogy aránylag kicsinyes hibáján kívül álló okból bélyegezte őt meg a közigazgatási bizottság az által, hogy fegyelmi vizsgálatot indított ellen. Mindaddig, míg fegyelmi ügyében elégtételt nem kap, nem képviselheti önérettel a várost, sehol meg nem jelenhetik és a város ügyeit oly tekintéllyel nem képviselheti, aminőt a város helyesen felfogott érdeke megkövetelne. Galambos Ignác polgármester beadványával a holnapi rendkívüli közgyűlés fog foglalkozni.

A polgármester ellen a fegyelmi vizsgálatot a következő eset miatt rendelték el: Csanádvármegyének Szent-István kórháza mellett terül el az ugynevezett korcsolyapálya tó, amely nyáron át dögletes büzt terjeszt a környéken és a kórház betegek számára teljesen elviselhetlenné teszi a levegőt. Csanádvármegye alispánja erre leiratban utasította a polgármestert, hogy tegye meg a leg-sürgősebb intézkedéseket, az egészségtelen pocolya kisajátítása és betömése iránt. A polgármester az alispán sürgetése ellenére a rendeletet nem hajtotta végre, úgy, hogy a város levegője azon a helyen teljesen elviselhetlenné és tűrhetlenné vált. Ezen hiyatalos mulasztását rótták fel a polgármesternek és a közigazgatási bizottság ezért rendelte el a fegyelmi vizsgálatot.

Galambos Ignác dr. polgármester az Aradi Közlöny makói tudósítója előtt kijelentette, hogy a korcsolyapálya ügyében tényleg mulasztás történt, de ennek a műszaki hivatal az oka, amely már több, mint három hónap óta vezető nélkül kénytelen működni. Egyben azt is kijelentette a polgármester, hogy azért távozik egyelőre hivatalából, mert nem akar a fegyelmi eljárás elé akadályokat gördíteni. A holnapi rendkívüli közgyűlés, amely ezzel az ügygel foglalkozik, nagyon izgalmasnak ígérkezik.

Írás nélkül nincs irgalom.

— A Kuria emberséges ítélete. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, május 9.

Étlen-szomjan, egy fillér nélkül bolyongott tavaly január elején a főváros utcáin Biró Anna huszonhárom éves szakácsnő. A szülészeti klinikán egészséges leánygyermeknek adott életet, a kit Ibolyka névre kereszteltek. Az anya, akit nyolc nap múlva elbocsájtottak, kétségbeesve járta sorra gondosan bepólyált csecsemőjével karján a jótékonyági intézeteket, de mivel iratokat nem tudott fölmutatni, mindenütt elutasították.

Februárra járt az idő, s dermesztő hideg volt, mikor a bánatos anya valami szánakozó uriember tanácsára fölkereste a Csecsemővédő Egyesületet, de gyermekét itt sem fogadták be. Elhatározta tehát, hogy, ámbár fáj neki a válás, gyermekét kiteszi valamelyik kapuba. Esti kilenc órakor a hosszú Üllői-úton kívánszorgott a Tiszviselő-telepen lévő Rezső-téri Állami gyermekmenedékhely elé s óvatosan körülnézve, hogy nem látja-e valaki, letette annak kapujába leánykáját, a kinek nyakába a következő fölírással táblát akasztott.

Leánykamat B. Ibolykának hívják; kérem az urakat, hogy a 320 számot adják neki, hogy mikor jobb sorban leszek, fölismerjem és elrihessem, hogy soha többé meg ne váljak tőle.

A szerencsétlen anya egy közeli kapualjában várta, hogy mi történik kisedével. A néptelen téren végre egy rendőr közlekedett, aki észrevette a síró csöppséget s karjára véve becsengetett a menedékhelyre, ahol most már nem kellett szegénységi, születési és más bizonyítvány, mert elkönyvelték a kített csecsemőt, de egyuttal bejelentették az esetet a rendőrségnek. Nem nagy rendőri tudomány kellett az anya kinyomozásához. Hisz a táblán világosan ki volt írva, hogy B. Ibolyka a kis leány neve s Biró Anna alig hat héttel előbb hagyta ott a klinikát.

A budapesti büntetőtörvényszék családi állás ellen való vétség miatt egy heti fogházra ítélte a vádlott anyát. A királyi ügyészség büntetést látott és súlyosbításért fölebbezett.

A királyi tábla Biró Annát azzal az érdekes megokolással mentette föl, hogy gyermekének nem a kárát, hanem javát célozta akkor, amikor mindanünnen elutasítva, végső kétségbeesésében az állami menedékhely elé vitte. Nem volt szándéka az sem, hogy a gyermek származásának megállapítása meghiusitassék, mert a táblára azért írta keresztnevét s a számot, hogy rátaláljon s jövőretőle el ne szakittassék. Valamint élete ellen sem tört, mint azok a hasonló sorsra jutott anyák, akik szégyenüket akarják elpalástolni.

A főügyészségnek a fölmentés ellen beadott semmisségi panaszát ma tárgyalta Varrik Béla elnöklésével a Kuria első büntető tanácsa, mely a benyújtott semmisségi panaszt azzal utasította el, hogy a királyi tábla ítélete már csak azért is helyes, mert az anya a leirt körülmények között más módot gyermekének megmentésére nem találhatott.

SPORT.

+ **Pünkösdi kirándulás.** Az Aradi Testgyakorlók Köre turista szakosztálya folyó évi május hó 25-től június hó 4-ig 11 napra terjedő társas kirándulást rendez Sinaia, Bukarest, Konstanza, Feketetenger, Boszporus, Konstantinápoly, Skutari (Ázsia). Márványtenger és Prinkipó szigetekre. A kirándulás összes költsége 235 korona. Vendégek szívesen láttatnak. Jelentkezési határidő május hó 15. Részletes programmal és egyéb felvilágosítással készséggel és díjmentesen szolgál az egyesület elnöksége Arad, főposta.

dozócsütörtökön elmondja programbeszédét. A pénzügyminisztert utjában a nemzeti munkapárt több tagja fogja elkísérni.

— **Baross Gábor emlékezete.** Ma van Baross Gábor volt kereskedelemügyi miniszter halálának huszadik évfordulója. Ez alkalommal a kereskedelemügyi minisztérium *Klobusicra*, a hol Baross Gábor holttestét örök nyugalomra helyezték, koszorút küldött s ugyancsak koszorút helyeztek el Budapesten a Baross téren álló szobor talapzatára. A szalagon ez a fölírás van: Baross Gábor volt kereskedelemügyi miniszter emlékének hálás tisztelete jeléül a kereskedelemügyi minisztérium tisztikara.

— **Batthyány Tivadar nagybeteg.** *Batthyány* Tivadar gróf, a Justh-párt alelnöke — mint Budapestről jelentik — *súlyos betegen* fekszik Horánszky-utca 14. számú palotájában. A kiváló politikus már a Lukács-féle kibontakozási akció utolsó fázisában nem vehetett részt, mert az influenza ágyhoz kötötte. Politikai körökben arról beszéltek, hogy Lukács László fölkereste a grófot, de később maga a miniszterelnök cáfolta meg a hírt, s mikor megtudta, hogy Batthyány ágyban fekvő beteg, így szólt:

— Ha tudtam volna, valóban meglátogattam volna.

Az influenza napról-napra elhatalmasodott a gróf erős, edzett szervezetén, úgy, hogy az elmúlt éjszaka a Batthyány-család háziorvosa, Szűts Illés dr. *aggodalmasnak találta a nagybeteg állapotát.* A láz 39 és 40 fok között ingadozik. Ma reggel Székács professzor konzultált a háziorvossal és *tüdőgyulladás* állapotot állapított meg.

— **A Carpathia tisztjeinek ünneplése.** *Fiuméből* jelentik: A Titanic mentése körül érdemeket szerzett *Rostron* kapitány tiszteletére *Jekelfalussy* Zoltán kivádorlási biztos ma ebédet adott. Ebéd után *Rostron* parancsnok és *Han Kinson* első tiszt Budapestre utaztak, hogy kihallgatáson jelenjenek meg *József* főhercegnél.

— **A tengeren felrobbant motorcsónak.** *Abbáziából* jelentik: Az Abbáziában lefolyó sport hét eseményeivel kapcsolatban ma baleset történt. A mai hatodik napon a motorcsónak versenyeket tartották meg, amely versenyen *Dreher* Tódor az ismert milliomos, *Diaboló* nevű gőzössel vett részt. A hatodik fordulónál *Dreher* csónakjának fűtője hirtelen eltűnt. *Dreher* erre jelt adott a part mentén cirkáló torpedóknak, amelyek tüstént a fűtő keresésére indultak és csak husz perc múlva hozta vissza három matróz felholtan a vízbeesett fűtőt. *Dreher* annyira idegessé tette ez az eset, hogy rosszul kezelte a hajó gépet, a motor felrobbant és a csónak elsüllyedt. *Dreher* tíz percig uszkált a vízben, míg a torpedók ki nem mentették. Az elsüllyedt motorcsónakot még a késő esti órákban sem sikerült megtalálni.

— **Házasság.** *Szigmeth* Alajos tekintélyes németperei földbirtokos, aradmegyei virilista, özv. *Ádám* Ferencné, szül. *Taugner* Katalinnal házasságra lépett a németperei rk. templomban.

— **A Magyar Bank szanalása.** *Nagyváradról* jelentik: A *nagyvárad* Magyar Bank megállapodást létesített s az Egyesült Fővárosi Takarékpénztár és a Nagyvárad Gazdasági- és Iparbankkal. Az utóbbi intézet három évre két és fél millió koronás visszleszámitolási hitelt biztosított a Magyar Banknak, mely összeget az igazgatóság néhány tagja saját értékpapirjaiból fedez. Ezek szerint a Magyar Bank, mint önálló intézet fog tovább működni, amennyiben vesztesége nincs és így a részvények lebélyegzésének szüksége nem forog fenn.

— **Halálozás.** *Lichtenstein* Ferenc uradalmi intéző, *Leopold* Zsigmond buzsáki pusztáján, ma este szívszélhűdés következtében hirtelen elhunyt 51 éves korában.

— **Nem sikerült időjósítás.** A gondos és előrelátó embereket nagy készülődésben találta a mai reggel. A télikabátokból kirázták a nemrég reászórt dohányport és naftalint, a jégeringeket előkutatták a szekrény fenekéről és sűrűszenet és fát szereztek be. Tél van készülődésben, május kilencedikére havat jósol a *Sirius*, havat jósol a *Meteor* is, tehát a praktikus ember teljes téli felszereléssel várja ilyenkor a havat, a májusi fagyot. Mert nem tréfaság az, amikor ezek az időjósok megszólalnak: tapasztalat bizonyítja, hogy jövődőlésük, ha még oly bihetetlennek látszik is, megvalósul. Szelek járásából, légsúlymérő ingadozásából, csillagászati rendellenességekből, napprotuberanciákból és csak ők tudják meg, hogy miből állítják össze következtetéseiket. — *Meteor* — *Vozáry* Pál volt szegedi folyamammérnök — különösen nevezetes jól beváló prognózisairól. Annyira belemegedett utóbb a jóslásba a jó *Vozáry* Pál, hogy bucsut mondott a folyamammérnökségnek és most már Szombathelyről, saját kis csillagászati megfigyelőjéből küldözi szét időről-időre jelentéseit, amelyek elég gyakran és meglehetősen pontosan jelzik előre az időváltozás szélsőségeit. Ugyanevvel a mesterséggel foglalkozik a *Sirius* időjós is változatos szerencsével. Az áprilisi hűvös napokról, végeszakadatlan esőzésekről például olyan megbízható jóslást adott a két időjövendömondó, hogy a májusi havi prognostikon fenyegető mondatát: „Kilencediktől—tizenötödikéig havazások” készpénznek vették és azok, akik rendszeresen olvassák az időjóslosokat, komolyan készültek is a májusi hóra. Mert ma még kissé tapogatózó tudomány az időjósítás, de azért évszázados távolságban van attól a kalendárium-beli időhoroszkóp-csinálástól, amely januárra havat, februárra fagyot, augusztusra meleget és zivatart, októberre szelet és esőt jósolva a „télén nagyon hideg van, nyáron nagyon meleg van” gyermekdaloska mintájára készült. Tudomány, nem is könnyű tudomány az időjósítás és amint ezt a meteorológiai intézet szigorúan és rengeteg adat alapján készülő napi jelentései, sürgönyprognózisai mutatják, legtöbbször csak a közelében járnak a valóságnak. *Sirius*ék, *Meteor*ék hiteléből tehát az elmaradt májusi hó nem von le semmit, legfeljebb megkönnyebbülést hoz az aggódóknak, hogy

— hála istennek, ezuttal nem jól jövendöltek!

— **Katonatisztek egyházi adója.** A magyarországi református egyház törvényhozó zsinata által hozott egyházi törvények értelmében, (melyeket Ő Felsége a király szentesített) minden egyháztag (tehát a katonatiszt is) tartozik egyházdóttal fizetni. Azok a ref. egyházak, melyeknek területén katonaság is van, e törvény életbelépte előtt önkéntes egyházi adófizetésre szólították fel a ref. katonatiszteket, a törvény megjelenése óta azonban köteles egyházi adófizetők közé sorolják a katonatiszteket, akik közül többen fejezték ki tiltakozásukat e szerintük „jogtalan” eljárás ellen. Eltekintve a királyi szentesítéssel bíró egyházi törvények s ezekhez csatolt minisztertanácsi észrevételek világos értelmétől, mindenestre hasznára lesz az ügynek, ha közöljük a vallás és közoktatásügyi miniszternek a hadtestparancsnokságokhoz intézett 1911. V-30. 61126 sz. a. és 1911. X-17 122813 sz. a. kelt rendeleteit, melyek szerint a cs. kir. hadseregnek aktív katonái jogok és a köteleességek tekintetében ugyanazon egyház polgári tagjaitól nem különböznek és így az egyházi adófizetésre is kötelezve vannak. És ha a cs. kir. katonatisztek (kiknek saját tábori lelkészeik vannak) tartoznak az egyházi teherviselésben résztvenni, mennyivel inkább a honvéd tisztek, kiknek katonai lelkészük nincsen.

— **Házvétel.** *Holländer* Miksa csermői birtokos megvette Aradon *Kintzig* Jánosnak a Szent-László utca 7-ik szám alatt levő két emeletes házat 84.000 koronáért.

— **Eljegyzés.** *Dászkal* Aurél, Aradról, eljegyezte *Perü* Helénke kisasszonyt *Lippán*, (Temesmegye) *Perü* Liviusz bájos leányát.

— **Szózat a magyar nőkhöz.** Azok a lelkes magyar nők, akik évek óta kitartó akciót folytatnak az alkohol ellen, most szózatot intéztek minden nőhöz. Gyönyörű felhívásukból ezt közöljük: Szeretettel kérünk: terjesszék az alkohol ellenes eszmét fent és alant; mert beteg a társadalom, pusztul az erő, az erkölcs, a vagyon, ahol az alkohol szaga terjeng szalonokban és viskókban. Ne adjatok hát gyermekeiteknek alkoholt soha. És nemes lélekkel vigyázzatok más asszony urára, más anyja gyermekére és más menyasszony vőlegényére. Vigyázzatok anyák arra is, mily nagy veszedelem rejlik abban az orvosi rendelésben, mely bort ír elő a gyermekeknek. Rég meghaladt álláspont az már, hogy az alkohol vért ad. Lebegjen mindig szemetek előtt dr. *Fejér* Dávid orvos ama mondása: „Egy falat kenyérből több vér lesz, mint egy hordó borból.” És kérünk titeket igaz, meleg szívvvel, hogy a társas összejövetelek alkalmával se kínáljátok a látogatókat s főleg az ifjúságot alkohollal: hanem virággal. Hiszen ők az emberiség virágai s az alkohol megöli a virágot. Megöli a test egészségét s a lélek tisztaságát s megmutatja mindenfele bűnök útját. Kérünk legyetek támogatásunkra a „Vasárnapért” folytatott szent harcban. Hassatok oda, hogy minden magyar nő, mint egy szív, egy lélek követeljük, de ne csak követeljük, hanem valósítsuk is meg a korcsmáknak szombat estétől hétfő reggelig való zárvatartását. Szeretettel kérünk titeket uszta lelkü asszonyok, leányok: álljatok őrt a családi élet ajtójánál is és ne engedjétek oda behurcolni az alkohol filozófiát, mely minden hitványságot menteni tud és elfogad! Sohase alázzátok meg házatok méltóságát azzal, hogy abban részeg férfit szívesen lássatok, vagy éppen a vendég szeretetnek rettenetesen eltorzított értelmében, ti magatok nyujtsatok ahhoz alkalmat! Lépjetek be az „Alkohollelles Szövetségbe” (*Gyergyószentmiklós*). És akkor jögetek lesz arra, hogy asztalaitokra alkoholt sohase adjatok! Kérünk, hívünk és várunk titeket szent édesanyák, meghírozott lelkü hitvesek, pártás menyasszonyok. *Gróf* Lónyay Elemérné, *Stefanie* belga kir. hercegnő, *Örgróf* Pallavicini Edéné, sz. *Majláth* Etelka, özv. *Majláth* Györgyné, gróf *Csáky* Albinné, gróf. *Apponyi* Albertné, herceg *Hohenlohe* Klodwigné, sz. *Majláth* Sarolta grófnő. *Ankané* *Dobay* Mariska, özv. gróf *Bissingen* Ottóné, báró *Balint* Józsefné, *Bucherné* *Szász* Pirokska, dr. *Endes* Miklósné, *Farkas* Edith, *Geöcze* Sarolta, dr. *Hankó* Arturné, *Jörgné* *Draskóczy* Ilona, *Kelemenné* *Zathureczky* Berta, *Kosztolányi* Károlyné, *Kozma* Ferencné, dr. *Lukács* Adolfné, *Nil* Rozsnyai Kálmánné, *Orel* Dezsóné, báró *Perényi* Péterné, *Petre* Száva Berta, *Pálmay* Lenke, *Reiter* Margit és *Mariska*, *Schürger* Ilonka és *Mariska*, gróf *Teleki* Domokosné, gróf *Telek* Sándorné, *Törökné* *Kovacs* Hermin, *Rosenberg* Augusztá, *Szederkényi* Anikó, *Undi* Mariska, *Ádám* Éva — *Kámenyitzky* Etelka Az „Alkoholizmus Ellen” (*Gyergyószentmiklós*) női rovatának vezetője.

— **Az aradi gyorsvonat még mindig késik.** A májusi menetrend jelentős és örvendetes újítást hozott Arad számára: megrövidítette a harmadik gyorsvonat menetidejét, úgy, hogy éjjel fél tizenegy óra helyett már tíz óra és négy perckor Aradon lehet a Budapestről délután öt-kor induló utas. És ma már az idő annyira pénz, hogy husz—huszonhat perc differencia az utazásban jelentős megtakarítás. Az államvasutak vonatai azonban az utóbbi időben összeesküdtek a menetrend, a vontatási osztály és az egész Máv. ellen és a menetrend időjelzéseit csak arra tartják jónak, hogy úgy, amint a menetrend jelzi, a világról se járjanak. A kedves és praktikus harmadik gyorsvonat májusig is késétt, ha csak lehetett. Néha tíz, néha husz percet, de néha „lelekvő” mozdonyok és eltörött tengelyek segítségével másfél órát is, sőt némelykor még pontosan is megérkezett 10 óra 28 perckor. Május óta azonban eltért — rendszertelen közlekedés rendszerétől és következetesen késik, még pedig olyan mértékben, hogy most a megrövidített menetidő mellett később érkezik Aradra, mint május előtt, amikor hosszabb menetidő alatt járt. Hivatalosan természetesen találkozik a késésmagyarazat: egyszer a sinek kicserélése folyik a vonalon, máskor úgy látjuk, hogy az egy év előtt kreált gyorsvonat még nem illeszkedett bele egészen a hálózatba. Lehet — hogy ez mind így van és igaz, hanem még így is rendkívül furcsa és majdnem humoros, hogy van egy gyorsvonatunk, amely huszonhat perccel gyorsabban jár, mint eddig és eddig ennek a rettenetes gyorsaságnak

az az eredménye, hogy később érkezik meg Aradra, mint a régi menetrend és az ahoz még hozzászámított jó negyedórás késés szerint érkezne... Ezt nevezik örvendetes ujtásnak.

— **Megsebesült párbajsegéd.** Különös párbajhistóriáról suttognak Nagyváradon. A nagyváradi társaság két ismert tagja állott egymással szembe a jégpincében vasárnap délután, hogy karddal vessenek véget a közöttük keletkezett nézeteltérésnek. Heves támadásokkal és ügyes védésekkel folyt a párbaj, mikor a harc hevében — nem tudni hogy — a vezetőségéd jobb kezét hirtelen erős vágás érte. Hatalmas vérsugár szökent fel a vágástól és a felek csak akkor vették észre a balesetet, mikor az orvosok a vezetőségédhez rohantak. A párbajt természetesen beszüntették. Dr. Major László rögtön bekötözte az erősen vérző sebet, de meg lehet állapítani, hogy súlyosabb szerencsétlenség nem történt és a seb gyógyulása nem fog sokáig tartani. A párbajnak természetesen vége volt, a felek egészségesen, a vezetőségéd megsebesülve kócsiba ültek és a városba hajlattak.

— **Halál kétszáz foghagyma miatt.** Nagyszalontáról jelenti tudósítónk: Az Ókrös község melletti Szuszaj-pusztán Katona Vaszilíné állítólag kiásott Gligán Mihály gazda földjéből kétszáz foghagymát. Ezen aztán Katonáné és Gligán összevesztek és a szóváltás hevében Gligán revolvért rántott. Ezt meglátta Katona Vaszilíné, aki kiesavarta a támadó kezéből a revolvért s azzal Gligánt agyonlőtte. A gyilkost a csendőrök letartóztatták és bekísérték a nagyváradi kir. ügyészéhez.

— **Orvosi körökből.** Dr. Kronstein Vilmos orvos lakását és rendelőjét Bathányi-utca 28. (Neuman-palota mellé) áthelyezte. — Átjárni lehet Andrássy-tér 22 felől is. 3062

Issekutz László dr. folyó évi május hó 1-től a Szántay-házban (bejáró a Széchenyi-utcai kapun) lakik.

D. Graur Viktor dr. egyetemes orvostudor, fogorvosi és műfogászati szakrendelőjét folyó évi május hó 1-től Deák Ferenc-utca 40. a. I. emelet gör. kat. új bérpalotába a Vass-szállóval szemben helyezte át.

— **Koszorúmegváltás.** Folyó hó 3-án Lippán elhunyt Gutfreund József ur végtisztessége alkalmával koszorúpótlás címén a lippai Chewra-Kadisa (izr. szentegylet) javára adakoztak Schwarz Adolf (Lippa), Grosz Izsó és neje (Lippa), Gutfreund Sándor (Temesvár), özv. Gutfreund József és gyermekei (Lippa), Grosz József és neje (Lippa) 10—10 koronát, Weisz Jakab (Pta Unip) 6 koronát, Grosz József hivatalnokai (Lippa), Goldschmidt Jakab (Vinga), Naschitz László (Varjas), Takács Nándor (Küküllőszög), György Ármin (Torontál-Szécsány), Klein Hillél (Temesvár), Schönberger Jenő (Ujvidék), Schönberger Illés (Bpés), Tachauer Rezsín (Brassó) 5—5 koronát, Leipnik Nándor (Konop), 4 koronát és Roth Mór (Lippa) 1 koronát. Fogadják a nemesszívü adakozók ez uton is az egylet hálás köszönetét.

— **Születések, halálozások és házasságok.** Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 9-én a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: **Született:** Erdélyi Ferenc postamesternek Ilona nevü leánya. Dóczy Béla vasuti hivatalnoknak Borbála nevü leánya. Zabán István kocsirendezőnek Julia nevü leánya. Nedecko József kovácsnak József nevü fia. Tóth József városi tűzoltónak Erzsébet nevü leánya. Kresztics Demeter napszámosnak Rozália nevü leánya. Brukler Károly sütőnek Károly nevü fia. **Meghalt:** Szoitny Márta 21 éves cipész tanonc. Ilék Mária 12 hónapos leány. Nagy Ilona 2 éves leány. Rónai József 57 éves nyugalmazott mozdonyvezető. **Házasságot kötött:** Mesner Jakab aradi lakos Ernst Jankával.

— **Eredeti japánrizsfüggöny darabja 10 korona,** kapható *Kotányinál* József főherceg-ut 3.

— **A szénsavas ásványvizek királya: Borzékai borviz** friss tavaszi töltésben megérkezett. Kapható minden fűszerkereskedésben. Főraktár Arad-Békés- és Csanádmegyékre, Kardos Miklós ásványvizkereskedőnél Arad Deák Ferenc-utca 36. Telefon 686. Ezen legkitűnőbb magyar ásványviz palackeserével igen kevésbe kerül. A főraktár vidéki rendeléseknél csomagolást nem számít. 3284

— **Elite és Revue Parisienne** párisi divatlap tavaszi és nyári száma színes képekkel és magyar szöveggel, kapható *Juhász és Társa* modern könyvesházában Andrássy-tér 16. sz.

— **Értesítés.** Igen tisztelt megrendelőinket és a n. é. közönséget értesítjük, hogy férfiszabó divattermünket május hó 1-től *Weitzer János-utca 7.* (Uj gör. kat. bérpalotába) helyeztük át. További szives pártfogást kérünk. Kitűnő tisztelettel Martics és Pák. 2871

— **Olcsó fizeteli könyvek** Jugusz I. és Fia Weitzer János-utcában egyesített könyv- és papirkereskedésében. Telefon 517. 6071

— **Kérjen** ingyen cipő-árjegyzéket a Moskovits cipőgyár r. t. fiókraktárából, Arad, Szabadság-tér 18.

TARKASÁGOK.

(*Hogy nyomoz a rendőrszeni.*) A minap Aradon járt egyik szomszéd nagy város kitűnő humoru rendőrfőkapitánya és elbeszélte a következő történetet:

— Van a mi rendőrségünkön egy öreg rendőrbiztos, aki ideje legnagyobb részét a boros üveg mellett tölti. A legutóbbi vásár alkalmával beállított hozzá D. Péji István.

— Tekintetes rendőrbiztos kapitány ur, nagy baj van. Ellopták a drága jó subámat a vásárban.

A rendőrbiztos haragosan ordított:

— Te gazeumber, nem tudsz vigyázni a subádra! Hát mink keressük meg a te subádat?!

Azután békülekény hangon szólt:

— Osztan gyanitod-e, hogy kilopta el?

— Gyanitom. Kovács Pörge János vihette el. Tanuk mondták.

— No jó — mondta a rendőrbiztos — menj haza, majd kinyomozom én a tettest.

Azután kiadta az ügyet a rendőröknek és meghagyta, hogy a gyanusított embert kerítsék elő. Délutánra a rendőrök behoztak egy parasztempert. A boros palack mellett szórakozó rendőrbiztos nem is nézett föl az akták közül, rá se pillantott az elővezetett parasztra, csak úgy foghegyről vetette oda a kérdést:

— Te gazeumber tolvaj, megmondod-e, hogy hol vitted a ruhát?

— Schwarc Abrisnál vettem harmad éve, — felelte a paraszt.

(Ez a Schwarc Abris nevü szücsmester még tavaly meghalt.)

A berugott rendőrbiztos ez a felelet módtalanul fölháborította:

— Ejnye, te lökötő Betyár, hát halottra mersz hivatkozni, hát egy halottat jelentesz be tanunak. Vigyétek csak le a sötétbe és puhítsátok meg! — kiáltott két markos rendőrnek, akik a szegény parasztot úgy lekapták a tiz körméről, hogy az egy szót se tudott szólni.

Hogy a „sötétben“ mit művelhettek a jámbor emberrel, azt könnyű kitalálni. Néhány óra mulva ugyanis alig tudott a lábán állani, amikor az italtól homályos tekintetü rendőrbiztos elé újra fölvezették.

— Hát bevallod-e már — mondta a rendőrbiztos — hogy nem vitted azt a subát, hanem loptad?!

Ekkor eszmélt csak föl a kegyetlenül megkínzott férfi.

— De tekintetes kapitányrendőrbiztos ur, itt alighanem elvették a dolgot. Hiszen én D. Péji István vagyok, tülém lopták el a ruhát.

A rendőrbiztos jól szemügyre vette a gazdát és csakugyan konstatalta, hogy az volt nála délelőtt panaszt emelni és ugylátszik a rendőrök tévedésből őt hozták be a lopással gyanusított Kovács Pörge János helyett.

— Jól van — mondta a rendőrbiztos komoly hangon — tévedés történt. Hazamehet kend, osztán elmondhatja a komáinak, hogy milyen *komolyan* csináljuk itt a lopások kinyomozását.

(*A végrendelet.*) Egy aradmegyei nagybirtokos, aki világeletemben nagy különö hibében állott, meghalt a múlt évben. Egyenes örököse nem volt, de a ro-

konság annál bővebb számmal jelent meg a végrendelet felbontásánál. A buzgólkodásnak volt is értelme: négyezer hold fekete, zsiros aradmegyei föld és nagy csomó pénz maradt az elhunyt után. A közjegyző szobájában csakugy tolongott a gyászoló gyülekezet: egy közöshadseregbeli főhadnagy, egy albiró, egy ujdonsült földbirtokos házaspár, egy kamarás és még mások. Halálos csendben bontotta föl a közjegyző a testamentumot. Ennyit olvasott belőle:

„Vagyonom általános örökösévé családom oldalágának azt a sarjadékát nevezem ki, aki *halálom után először pillantja meg a napvilágot.*“

Óriási meglepetés! Az egész rengeteg vagyon olyan gyermeké, amelyik még meg sem született! Mielőtt azonban a rokonság ennek a rendelkezésnek a sulya alól felocsudott volna, gyorsan odaszolt a fiatal földbirtokos a feleségéhez:

— Akkor hát gyerünk Irma!

(*Kereskedők párbaja.*) Két kereskedőnek pisztolypárbaja volt a minap a csálai erdőben, a segédek már felállították a feleket, kimérték a távolságot és mindeniknek a markába nyomták a pisztolyt. Mikor már így nekikészültek a halálnak mind a ketten, az egyik feszengeni kezdett és mozdulatokkal jelezte, hogy mondani akar valamit.

— Mi az? — kiált rá a segédje.

— Mondani akarok *neki* valamit — rebegi a kereskedő.

— Mit?

— Az életmottómat. Az én életmottóm: *Leben und leben lassen.*

A másik fél bölintott egyet a fejével, hogy érti. Aztán mind a kettő a levegőbe lött.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Allami borpince Ménesen.** Ménesen a földművelésügyi minisztérium állami borpincét létesített; a munkálatok biztosítására a minisztérium gazdasági műszaki hivatala (V. Zoltán-u. 16. IV.) május 18 án délben tart versenytárgyalást. Az építkezés június elsején megkezdendő és október 30-ig teljesen befejezendő.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távtrati tudósítás.

Budapest, május 9

Készáru.

Amerika 1 1/2-el olcsóbb. Kínálat, vételre év korlátolt, 10 ezer mm. változatlan.

Határidő.

	Déll zárlat	2 órai zárlat
Buza 1912 májusra	11 72—11.73	11 78 11 79
Buza 1912. októberre	11 34—11.35	11 34 11 35
Rozs 1912. októberre	9 63 9.64	9 62 9 63
Tengeri 912 májusi	9 25 9 26	9 25 9 26
Zab 1912. októberi	9 02—9 03	9 09—9 10
Az árak 50 kilónként számítva.		

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— Május 9. —

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₁₀	—	—	—	109.—
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₁₀	—	—	—	89-40
Magyar koronajárdék 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀	—	—	—	77-25
Magy. földteherm. kötvény 4 ⁰ / ₁₀	—	—	—	91.—
Horvátb-szlavon földteherm. kötvény	—	—	—	92-25
Magyar nyereleménysorsjegy kölcsön	—	—	—	216.—
Tiszassab. és szegedi sorsjegy kölcsön	—	—	—	149-50
Oszták járadék papirban	—	—	—	89-50
Oszták járadék ezüstben	—	—	—	92-50
Oszták járadék aranyban	—	—	—	113-85
Oszták koronajárdék 4 ⁰ / ₁₀	—	—	—	89-50
1880. évi oszták államsorsjegy	—	—	—	159.—
Oszták-magyar bankrészevény	—	—	—	19-75
Magyar hitelbank-részevény	—	—	—	843.—
Oszták hitelintézeti részevény	—	—	—	643-75
Oszt.-magy.-államvasuti részevény	—	—	—	734.—
20 frankos arany (Napoleonador)	—	—	—	19-12
Német birodalmi márka	—	—	—	117.85
Londoni vista	—	—	—	241.17 1/2
Páris vista	—	—	—	95.62 1/2
10 márkás arany	—	—	—	28.56

Gyermek matröztrikók és félharisnyák

pamut, cérna és fil d'écosse minőségben legnagyobb választékban, legolcsóbb szabott árak mellett

2601

BÁRSONY ANDOR-nál Szabadság-tér 17. sz.

Kőbányai sertés piac.

Május 9

Május 8. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 156—157 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 162—164 fillér. Közép (páronként 240—280 kgr.) 168—172 fillérig.

Sertéslétszám: 1912. évi május hó 6. napján volt készlet 34133 drb. — 1912. május hó 7-én felhajtott 493 drb. — 1912. május 7-én elszállított 244 drb. — 1912. május 8. napjára maradt készletben 34382 drb.

A hizott sertésüzlet irányzata: nyugodt.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NEMZETI SZINHÁZ.

Péntek, 1912. május hó 10-én:

B) bérlet.

B) bérlet.

Bál az udvarnál.

Operetta 3 felvonásban. Iria: Stark Vilmos. Fordította: Hervai Frigyes. Zenéjét szerette: C. M. Ziehrer. Karagy: Tilger Árpád. Rende ő: Polgár Sándor.

SZEMÉLYEK:

A herceg	Vass Jenő.	Malten	Csáky F.
Dom, ögróné	Benkóné.	Kessler gróf	H rold Ede.
Erzébet	Nógrádi M.	Roden Ottokár	Gyöző A.
Anyahercegnő	Lászl Etel.	Coralie Roque	Sz Rontay B.
Kola gróf	Huszár K.	Claire	Mucsi A.
Halden Ivon	Dióssy Nusl.	Stabel	Pogár S.

Kezdeté este 1/8 órakor.

URÁNIA

Mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)
Ma pénteken, 1912. május 10-én

1. Eltűzött címek. Mulatságos. — 2. Gaumont ujság. Aktualitások. — 3. Amor és a zálogjeggy. Humoros. — 4. Csak okosan. Kacagtató. — 5. Pilóta sors. Dráma 3 felvonásban. — 6. Bonnot apacs király élete és halála.

Előadások kezdete délután 6 órától kezdve esti 11 óráig
A hölgyek kéretnek a nézőtérben kalap nélkül megjelenni. — Minden előadás katonazenekar játszik. —
Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fillér.

APOLLO SZINHÁZ

az Andrássy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma pénteken, 1912. május 10-én:

1. Brúge város. Remek természetutáni felvétel. — 2. Nelly, vagy egy szerelmes művész életéből. Szenzációs társadalmi dráma 3 felvonásban. — 3. Bonnot apacs király elfogatása ma utóljára. — 4. Gyorsan ölé méreg. Kacagtató.

Az előadások kezdete délután 5 órától folytatódóan 11-ig tartatnak. — Helyárak: Páholy, ülésenként 1 kor., zártszék 1 kor., I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér, III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fill., Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél. — Saját zenekar. — Ruhatár. — Buffet.

NYILTTÉR.*

Tekintetes

Sebes Béla urnak

a Varga Imre temetkezési intézet főnöke
Aradon.

A családunkat ért súlyos csapás után nem felejtkezhetünk meg azon kötelezettségünkről, hogy Önnek halás köszönetünket ki ne fejezzük.

Tartozunk ezzel Önnek, mert figyelmességével, tapintatos előzékenységével és minden irányban tanúsított résztvevő készségével messze túlszárnyalta azokat a határokat, melyeket üzletemberek betartani szoktak. Hivatását érző emberi szívvvel teljesítette s gyászunkban igazán segítségünkre volt sokkal nagyobb mértékben, semmint tartozott volna.

Felhatalmazzuk Önt, hogy mindezeket nyilvánosságra hozza.

Tisztelettel

a Nyáry-család nevében
Nyáry Vilmos.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen jó ténjem, szerető atyánk

Rónai József

nyug. máv. főmozdonyvezető temetésén résztvettek s koszorúkkal mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, de különösen az első aradi nyugdíjas asztaltársaságnak, kik a ravatalra koszorút helyeztek s nagy számban megjelentek a végtisztességen; ugyszintén az összes tisztviselőknél, ismerőseinknél, valamint Varga Imre temetés rendező főnökének Sebes Béla urnak a kegyeletteljes temetéseért ez uton mondunk halás köszönetet.

Arad, 1912. május 9.

Özv. Rónai Józsefné és családja.

Köszönetnyilvánítás.

Forrón szeretett testvérünk Nyáry Béla elhunytával alkalmával fájdalmunkat annyian igyekeztek részvétükkel enyhíteni, hogy ezért egyenként köszönetünket nem is tudjuk kifejezni. Fogadják tehát mindazok, akik fájdalmunkban részvétükkel megvigasztaltak és azok, akik az elhunyt végtisztességénél megjelentek, így különösen a temetésen résztvevő főtisztelendő minorita atyák, Arad sz. kir. város tisztviselői és a rendőrszti kar. továbbá a kivonult hadastyánok, az élő rózsafüzéregyesület és az összes jóbarátok és ismerősök ezen az uton is leghálásabb köszönetünket.

3236

A gyászoló család.

Gyermekeknek



3875

és felnőtteknek.

A legkiválóbb tápszer egészségeseknek és gyengéknek, a fejlődésben visszamaradt gyermekeknek minden korban. Megsegíti az izom- és csontképződést, megóvja és elejét veszi, mint semmi más szer, a hasmenésnek, a hányásképtelenségnek és a bélhurtnak.

Moskovits „Anatomiai”

CIPŐK

Legszebbek,
Legjobbák,
Legolcsóbbak.

Raktár Arad, Szabadság-tér 18. Telefon 218.



6885



Világhírű
Hazelwood
amerikai
cipők

egyedüli terakata 16 K., 20 - 24 K. árban

Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.

2041-IV.

Braun M.

férfi- és fiugyermek-ruha áruháza
Arad, József főherceg-ut 3.,
(a Kosuth szoborral szemben.)

Nagy választék!!!

3802

Olosó árak!!!

Külön osztály mértékeszerinti rendelésekre.

Élvezetet a Budapesti Csipkeáruház

nyújt a hölgy-
közönségnek

ujjonnan megnyitott fióküzletének megtekintése
Andrássy-tér 20. (Fischer Eliz-palota.)

Naponta érkeznek
ujdonságok!!

2811

Előzékeny kiszolgálás!
Vételkényszer nélkül!

Az Andrássy-téren

az első emeleten takarékpénztár-
nak, vagy más intézetnek —
esetleg divatsalonnak — alkalmas

utcai lakás kiadó

Bővebbet a kiadóban.

Új szobafestő- és mázoló-műhely!

Értesitem a n. é. közönséget, hogy
Arad, E-Választó utca 56. szám alatt
(Kápolna-utca végén)

szobafestő- és mázoló-műhelyt nyitottam.

Elvállalok minden e szakmába
vágó munkákat legizlésebb kivitelben,
legjutányosabb árakban,
Költségvetéssel és mintákkal kész-
séggel, díjmentesen szolgállok. —
Vidéki munkákat árkülönbség nél-
kül fogadok el. — Poloskairtást
díjtalanul végzek. Szíves meg-
bizásokat kérve, maradok kiváló
tisztelettel 981

Molnár Kálmán.

Új kávémérés.

A n. é. közönséget értesitem,
hogy Lázár Vilmos utca 10. szám
alatt (Földes-palotával szemben)
egy csinosan berendezett

kávémérést nyitottam.

Főtörekvésem lesz, hogy igen
tisztelt vendégeimnek bármely idő-
ben legizlésebben készített ká-
véval szolgáljak. Havi abonnense-
ket legjutányosabban elvállalok.

Szíves pártfogást kér, kiváló
tisztelettel 9195

Herbert Julia.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a n. é.
épített közönséget értesí-
teni, hogy

építészeti irodámat

Teleky-utca 19. számú
házamba helyeztem át.

Elvállalok e szakmába vágó
munkák tervezését és elké-
szítését, kisebb és nagyobb
épületeket a legmodernebb ki-
vitelben. Mindennemű átala-
kításokat és javításokat hely-
ben és vidéken elvállalok.

Teljes tisztelettel: 2881

GYAPJAS LAJOS,

építészeti irodája

Teleky-utca 19. szám.

Telefon szám 852.

Ritka alkalom

finom cipők,
kalapok és uri divatcikkek

most félárban

3183

Korányi-nál

Szabadság-tér. — Még ma
menjen el és győződjék meg!

VILÁGHIRŰ MŰVÉSZNŐK

Ivonne de Treville,
Arnoldson Sigríd.
Medgyaszay Vilma,
Szamosi Elza,
Petráss Sári.
Fedák Sári,
Berky Lilli stb.

mind, mind az egész ország hölgyközön-
sége osakis Dr. BIRÓ-féle törv. védett

Havasi gyopár krém

használ.

Nagy tégely. 1 kor. || Szappan . . . 70 fill.
Mosdóvíz . . 1 kor. || Puder . . . 1 kor.

Főraktár:

5093

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVÁR.

Aradon kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

THE VERA

American Shoe



Gesetzlich geschützt

A jelenkor
legtökéletesebb,
legkényelmesebb,
és legtartósabb
amerikai

cipője

árak, hölgyek és gyermekek részére
Kérjen képes árjegyzéket.

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U. S. A.

Egyedüll raktár:

Buchsbaum és Társa Arad.

Telefon 442.

1561

Telefon 442.

Földhitel- és ingatlan- forgalmi iroda

ARAD, Varjassy-utca 18. szám.

Lebonyolít a leggyorsabban föld-
birtokok, szőlőbirtokok és házak
adás-vételét. Új kölcsönöket és
fennálló drága kamatu kölcsönök
konvertálását 4%-6% kamat mel-
lett eszközli. Földbirtokokat az
ország bármely részén magánvé-
telre és parcellázásra veszünk. 1187

Telefon 642. 1187 Telefon 642.

ALAPITTATOTT 1889-BEN

Várhol László

úri és női cipész Arad, Weitzer Já-
nos-utca 2. szám. (Minorita-palota.)

A n. é. közönség szives tudomá-
sára hozom, hogy a tavaszi idényre
már megérkeztek a bőrkülönleges-
ségek. Elvállalok a legújabb divat
szerint férfi-, női- és gyermek-
cipők készítését valamint Ortho-
päd-cipőket fájós lábakra. Megren-
delések 48 óra alatt eszközöltetnek.
Visszamaradt cipők jutányos áron
kaphatók. Becses pártfogást kér
a legmélyebb tisztelettel

VÁRHOL LÁSZLÓ,
a legelső honvédezőred tisztikarának szállítója. 5199



Brünnszövetek

az ruhák elkészítésére legelőször gyártáron
kaphatók.

ETZLER és DOSTAL cégnél
BRÜNN 41. 8791

A tanítói szövetség és az állami tisztviselői
egyesületének szállítója. Ha direkt a gyárból
veszi a fogyasztó ezen szükségletét, nek párt
takaríthat meg. Mindig új, modern szövetek
mindenfélé áron. A legkisebb méretet is küldjük.

Dus minta választék megtekintésére
bérmentve küldjük. 23

Aradi Nyomda Részvény társaság

készít

névjegyet

elefántesontpapíron
= nyomva =

divatos kivitelben.

Őrizze meg

ruhaneműit,
szőnyegeit,
bundáit a

molykárók

ellen.

Legbiztosabb s évek óta
kipróbált s kedvelt szer a

Vojtek és Weisz-féle

molykeverék,
molyesz,
terpentin,
naphthalin,
camp-
hor.

Gyermekek és felnőttek által

egyenként kedvelt legjobb ízű **Hajós-féle**

Csukamájolaj

most érkezett meg.
E fontos és nagy
táperejű szer kitűnő
hatásának bizonyult
mindenfélé légzőszervi bajoknál, köhögéskor, fejlődésben
visszamaradt gyermekeknek, stb. stb.

Ára egy üvegnek 2 korona. 841

Fagydagaganatok

elmulasztására, fagy-
vizketegség biztos
megszüntetésére leg-
jobb szer a „Frigin“

Ára egy üvegnek ecsettel és utasítással 70 fillér.

Legjobb fekete

Hajfestő

a „HEMLOGEN“. Egy
- pár perc alatt bármely ha-
- ját vagy bajuszt a legszebb
állandó fekete színre lehet
festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ára
421 2 korona.

Kitűnő amerikai

gummi



a „NITER“ 6 darab egy
eredeti fémdobozban 2
korona.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Arpád

gyógyászati társaság ARAD,
Andrássy-tér 22. sz.
a megyeházzal szemben. —

Május hó 1-től

Popper

Testvérek áruházában Forray-utca

Gróf Hunyady-palota
alatti cikkek kerülnek eladásra:

3000 női angol ruha-
kelme 120 cm. széles
teljes ruhára 5.— K.

3000 mtr. francia mosó
de'ain remek minták
teljes ruhára 2.40 K.

3000 mtr. ruha-vászon
minden divat színben
méterenként... .. —.55 K.

2000 mtr. angol Ze-
phir bluzra és ingekre
méterenként —.65 K.

2000 drb selyemmel
himzett batiszt vagy
vászon bluz minden
színben 2.— K.

1000 drb kész jappán
bluz, csak nyakbőség
megadása szükséges 2.50 K.

Vidéki megrendeléseket pontosan,
utánvét mellett eszköz-
lünk.

Tisztelettel

Popper

Testvérek

Forray-utca. 2841

Május hó 1-től

JÉGSZEKRÉNYEK

legjobb minőség, melyek kevés jéggel kitűnően hűtenek. ≡

Kaphatók: **SZABÓ ALBERT-nél**

Ő es. és kir. fensége József főherczeg udvari szállítója.



Üveg-, porcellán-, lámpa- és konyhaberendezési üzlet

ÉPÍTETŐK FIGYELMÉBE!

Csobán Tivadar építész
Arad, Deák Ferenc-u 20

Elvállalok mindennemű az építkezés terén előfordulható új és átalakítási, továbbá tatarozási munkálatokat felelősség terhe mellett a lehető legjutányosabb árban úgy helyben, mint vidéken, ugyszintén tervek és költségvetések készítését a legpontosabb kivitelben. A nagyérdemű közönség becses bizalmát és pártfogását továbbra is kérve maradok kiváló tisztelettel 1804

Csobán Tivadar építész
Arad, Deák Ferenc-u. 20.

Villamos-felszerelések, electromotorok
legjutányosabban
Kalmár Józsefnél
Kaphatók 1671
Aradon, Salac-u.

FÉLIX GYÓGYFÜRDŐ.

Téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb forró kén-só forrása. viz hőfoka 50° Celsius. Gyógyjavallat fürdő alakjában. **csusz. (cuma) és kőszén-ellen.** Női betegségeknek, idült méh-és petefészék gyulladások, méh-burult, edényeinek sejtárványos és szűz-májgyulladás. Ivógyógyimód alakjában idült gyomor-bélgyulladásnak, másként székrekedésnek, máj- és epehólyag betegségeinek, szárazság és epéköveknek megfelelő gyógyhatás. Tükör, kád, mór, szén-sav és iszapfürdők.

1908. évben 8600 állandó fürdővendég. 3021

Állandó fürdőorvos. Állandó gyógytár. 250 kényelmes lakosztály, kitűnő vendéglők, jutányos étlap-árak. Állandó elsőrendű cigányzene, vasárnapoként katonazene, tennis-pálya, gondozott sétá-utak, fenyő-erdő, 200 hó-das park. Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta. Posta, távirat, interurban-telefon.

— Curiaxe és zenedíj nincs. —
Prospektust küld az igazgatóság.

Elsőrendű **mész, cement, gipsz**

és mindennemű építési anyag **olcsóbb mint bárhol.** Megrendelések gyorsan és pontosan intézettek el. 1681

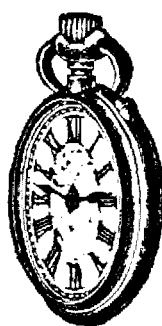
Virág Kálmán
építési anyagraktára
Arad, Erzsébet királyné-körút 59.

Kóser vendéglő megnyitás!!

Igen tisztelt ismerőseimet és a n. é. közönséget értesítem, hogy **Arad Szt.-Pál-utca 2 szám alatt**

kóser éttermet nyitottam. Főtörekvésem lesz, hogy igen tisztelt vendégeimet minden időben legizlésebb és friss ételekkel, ugyszintén legjobb minőségű italokkal szolid árak mellett kiszolgáljam. További szíves pártfogást kérek kitűnő tisztelettel

Czitrom József
vendéglős. 3092



Új óra- és ékszer-üzlet!!

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy

Aradon, Forray-utca és Rákóczi-utca sarkán (Guttman-ház)

egy a mai kor igényeinek megfelelő óra- és ékszerüzletet nyitottam. E téren szerzett szakképzett-ségemmel fogva módomban áll igen tisztelt vendéim és megrendelőim igényeit minden irányban kielégíteni. — Üzletelmem: lelkiismeretes és gyors kiszolgálás. 3031 **Javításokat** üzletben és üzleten kívül is legjutányosabban **3 évi jótállással** elfogadok. — Szíves pártfogást kér kiváló tisztelettel

Gartner József
Órák és ékszerés.

Alkalmi vétel és eladások

ékszertárgyakban arany és ezüstneműekben, Arad legnagyobb óra- és ékszerraktár

Deutsch Izidor
órák és ékszerész
Weitzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák arany és ezüstneműek, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyra átcsereztetnek. Telefon 438. Telefon 438.

Ne mulassza el senki

Nassan R.

eső- és napernyő üzletét Szabadság-tér 19. felkeresni, ahol a párisi újdonságok és a legújabb divatu saját készítményű nap- és esőernyők a legjutányosabb árakon kaphatók.

Javításokat és áthuzásokat a legolcsóbb áron eszközök.

Kiváló tisztelettel

Nassan R.

Aradon, Szabadság-tér 19. sz.

A legjutányosabb árak mellett következő gépekkel gyártott, I. rendű gyártmányunkat ajánljuk:

- Fali-,
- Kut-,
- Kövező-,
- Kémény- (ugynev. radiál) és
- Orr- (traversekhez való)

tégláinkat,

Idomtéglainkat különféle alakokban, Disztéglainkat tömött és üreges 1/1, 3/4, 1/2 és 1/4 alakokban és Kéziveretű tégláinkat.

Azonkívül eredeti vörös színben vagy kátrányozva

- Hornyolt (szalagos)
- Francia (préselt)
- Hód farku és
- Gerinc

cserepeket.

Aradi első gőztégla-, cserép- és agyagárugyár részvénytársaság.



Boros Beni-tér 1a. alatt 2-ik emeleten egy

4 szobás lakás

cseléd- és fürdőszobával és más szükséges mellékhelyiségekkel augusztus 1-től 3107

kiadó.

Permetezőjavítások elfogadtatnak

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyúk

és hozzá való legjobb minőségű gumicsövek legolcsóbb gyári árakon. A szivattyú-hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlőmagvak, héjak és egyéb tisztatlanságok azonnal továbbbitálnak, ezáltal a szivattyú nem romlik, és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéséért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

golyó szelepekkel. 1704

Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép működéséért 3 évi jótállás (ingy. javítás) hozzá való oroszágos egységes csavarok és a legjobb minőségű, belső gumirozóit kenderesóvát a legolcsóbb árban.



Kutak

csövekkel

HÖNIG OTTÓ

M. kir. szabadalmazott tüzi fecskendő- és szivattyúgépek.
Arad, Rákóczi-u. 27. sz.

Bér-autók

Taxameteres

Telefonszám

816

2851

Szolgálat: reggel fél 6 órától éjjel 12 óráig.
 Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

Egy több évi kereske-
 delmi gyakorlattal bíró

fiatalember

helybéli részvénytársaságnál 1912. július hó
 1. belépésre

kerestetik.

Ajánlatok: „Gyakorlott
 munkaerő” jelleg alatt a
 kiadóhivatalba kéretnek.

Két éves gyökeres
 szőlőoltványok
 előállítási áron.

Borfajok:

Muszafer, Rizling, 3224
 Kreaca, Kövi dinka,
 Oporto, Szerémi,
 zöld stb. száza . . . 16 kor.

Csemegefajok:

Chasselas, Passatutti
 stb. száza 18 kor.

Csaba gyöngye:

száza 24 kor.

Kaphatók:

Német Péternél
 Sajtény-on. (Csanádmegye.)

Kollár István

fényező és mázoló mester
 Arad, Rákóczi-u. 5. sz. a.

Elvállal mindennemű a fényező és mázoló szakmába vágó munkákat, nemkülönben **épület-, portál-, butor- és konyhaberendezések** fényezését, ugyszintén erezését a mai kornak megfelelő stíluszorú kivitelben jutányos áron, úgy helyben, mint vidéken. Szíves megrendelésekért esd kiváló tisztelettel

Kollár István,

fényező és mázoló. 2937

Eladó egy jókarban levő, négy lóerős gáz-motor.

Cím a kiadóhivatalban.

Tömeges olcsó vétel és feltűnő olcsó elárusítás az alanti árukban.

Angol férfi és női szövetek, francia Grenadin, gyapjú Delének, angol Zephirek, selyemvásznak minden színben, Damaszt asztalneműk és ágykészetek ajourral, törülközők, pamut vásznak, valódi rumburgi vásznak, szőnyegek stb. stb. Mindezen cikkek feltűnő olcsó árban lesznek elárusítva.

MAUTNER R.

olcsó áruhaza.
 Hunyadi-utca 1. szám alatt.

5621

Építetők figyelmébe!

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy Amerikában szerzett 8 évi tapasztalat után visszatérve helyben, József főherceg-utca 1. szám alatt

Építészeti irodát

nyitottam. 2861
 Elvállalok az építészeti terén előforduló mindennemű építkezéseket, valamint átalakításokat a mai kor igényeinek megfelelő kivitelben.

Tervezéssel és költségvetéssel kívánatra szolgállok. Meghívásra vidékre is megyek. Kiváló tisztelettel

Kláty János

képesített kőművesmester
 Arad, József főherceg-utca 1.

Petrozsényben

a főtéren igen jutányosan kiadó azonnalra ujonnan épült száraz pince- és rak-tárhelyiségek. Nagyon alkalmas **bizománnyos ügynök** részére avagy liszt és termény nagykereskedőnek. **15 waggon rakterület.** Kapcsolatosan megfelelő irodahelyiség és lakás is kapható

Közelebbit: 3156

Gruber Samu Petrozsény.

ÉBERLEIN GYULA

kép. kőműves mester Arad.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy

Építészeti irodámat

május hó 1-én **Demeter-utca 7. szám alá** (Saját házámba) 2661

helyeztem át

Elvállalom a legmodernebb **épületek tervezését és építését** pontos és :: megbízható kivitelben. :: **Kívánatra terveket és költségvetéseket készítek.**

7-912. g. m.

Hirdetmény.

A legelőre beiratott jószágoknak legelőre való kibocsájtási határnapját folyó évi május 11-re tűzzük ki.

A gájai és tanyai gazdák jószágai folyó évi május 10-én d. e. 11 órától, szükség esetén május 11-én délután, a belvárosi gazdák jószágai pedig május hó 11-én délelőtt fognak lebélyegeztetni.

Arad, 1912. május hó 6 án.

A mezőgazdasági bizottság.

Glück Henrik

a Máv. gépgyár vezérügynökségének kéri-
 teti képviselője 3232

Világos. Telefon 18.

Ajánl mindennemű mezőgazdasági gépet, permetezőket stb. stb.

Ugyanott olcsón eladó 4 teljes **gőzcséplő garnitúra**

(8 Clayton, 1 Máv. gyártmány) használt de jó karban.

229 - 1912. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke aradváros közönsége részére az 1912/18. évi téli idényre szükséges 2000 köbméter bukk és 2000 köbméter eser tűzifa szállításának elvállalása iránt folyó évi május hó 18-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Bánatpénzül leteendő az ajánlati összeg 5 %-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan 1912. évi május hó 18-án d. e. 10 óráig nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénzről szóló letéti jegy mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja. A bánatpénz városunk pénztáránál teendő letétbe.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1912. évi apr. hó 29 én tartott üléséből.

A gazdasági szék

5471 - 1912. a. h. szám.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy az 1912. évre elkészített tőkekamat és járadékadó, valamint az ezuton járó ált. jöv. pótladó kivetési lajstrom f. évi május hó 6-tól a város adóhivatalnál 8 napi közszemlére van kitéve

Erről az adóköteleseket azzal értesítjük, hogy netáni felszólalásait és pedig:

a) azon adózók, kik az illető kivetési lajstromban tárgyalt adó-nemmel már a múlt évben voltak megróva, a lajstrom kitételének napját.

b) azon adózók, kik a kivetési lajstromban megállapított adóval a kivetés évében első ízben rovatnak meg, adótartozásukat az adókönyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt a kir. pénzügyigazgatóságnál előterjeszhetik.

Arad, 1912. évi május hó 1-én.

A városi adóhivatal.

Minden anyának

meg kellene szívelelni, hogy készítették, ugymint: rétes, gombóc, torták, kochok, pudding, felfújt, fánk, metélt, omlette, palacinta, kifli stb esetekben — különösen gyermekeknél, a husételeknél vagy összetett étel-eknél előnyben részesítendő — hogy azok dr. Ostker sütőporával a 12 fill. vegyítve legyenek előállítva, mert ekkor nem csak hogy táplálók, hanem könnyen emészthetők is, mi különösen ismételjük, gyermekeknél meg-szívelelendő. Készítsen tehát gyermekeinek tésztát dr. Ostker-féle sütőporral, mely mindenütt milliószor bevált receptekkel készenlétben van. 963

Hegyes, tápláló, olcsó.

Vigyázzunk arra, hogy valódi dr. Ostker gyártmányt kapjunk.

Feltűnő alkalom előnyös vételre!!

Néhány hétre

Fischer Simon cég nagyáruháza

Arad, Szabadság-tér

olcsó hetet rendez

sorozati árusítással, mely a külföldi nagyáruházakban nagyszerűen bevált azáltal, hogy a heti sorozati által, feltétlenül olcsóbban, jóval a rendes áron alul vásárolhat.

Sorozati árak:

1

koronás

sorozat:

- 2 drb. finom selyem magánköte
- 3 drb. tiszta selyem csokor nyakkendő
- 3 drb. tiszta selyem regatia nyakkendő
- 3 drb. legfinomabb álló gallér
- 2 pár fehér vagy színes kszelő
- 3 drb. elegáns angol batiszt zsebkendő
- 3 drb. finom női zsebkendő
- 1 drb. finom selyem zsebkendő
- 3 pár színes férfi harisnya
- 2 pár esikos női harisnya
- 2 pár gyermek patent harisnya a 7 sz -ig
- 1 pár finom női flor harisnya
- 1 pár finom selyem harisnyakötő
- 1 pár finom selyem nadrágtartó
- 1 pár finom selyem női keztyű
- 1 pár férfi svéd im. keztyű
- 1 drb. finom szövett sapka
- 1 drb. kék scheviot fin sapka
- 1 drb. elegáns divat sátabot
- 1 drb. valódi bőr pénztárca
- 1 drb. valódi bőr cigaretta tárca
- 1 drb. China ezüst cigaretta tárca
- 1 drb. finom gyöngyház zsebkész
- 2 drb. puha dupla gallér színes és fehér
- 1 drb. selyembatiszt félmellény
- 1 drb. női selyem gummi-öv fek. és szin.
- 1 drb. gyermek lackbőr öv piros és fek.
- 1 drb. divatos flor gyermek nyári trikóing
- 2 drb. esikos nyári gyermek trikóing
- 2 pár divatos gyermek nyári sokerli
- 2 drb. vászon sportsapka mosó
- 2 pár gyermek gummi nadrágtartó

2

koronás

sorozat:

- 1 drb. fehér puha férfi ing madapolán
- 1 drb. színes turista ing kretonból
- 1 drb. damaszt alsó nadrág
- 1 drb. finom fin sport ing kretonból
- 1 drb. francia batiszt alsónadrág
- 1 drb. finom női ing himzett
- 1 drb. siflon himzett női nadrág
- 1 drb. fin divatkalap
- 1 drb. legújabb leány bob-kalap
- 1 drb. gyermek sport kalap
- 1 pár finom férfi bőrkeztyű
- 1 drb. gyermek esőernyő clotból
- 3 pár finom férfi flor harisnya
- 2 pár finom női áttört harisnya
- 6 drb. női selyem batiszt zsebkendő
- 6 drb. fehér len zsebkendő
- 3 drb. legfinomabb selyem csokor
- 1 drb. elegáns acél sátabot
- 1 drb. angol törzs sátabot
- 1 drb. bársony divat ridikül
- 1 drb. női kezitaska bőrből
- 1 drb. valódi bőr szivartárca
- 1 drb. valódi névjegytárca
- 1 drb. egész finom bőrtárca
- 1 drb. finom gyöngyház zsebkész
- 1 pár finom női glacce bőrkeztyű
- 3 pár női divat harisnya színes csikkal
- 2 pár flor harisnya fekete szia. himzéssel
- 1 pár legfinomabb gummi nadrágtartó
- 6 drb. fin. ötröttű vászon gallér div. ferma
- 3 drb. divatos tiszta selyem zsebkendő
- 2 pár krém színű selyem keztyű

3

koronás

sorozat:

- 1 drb. finom fehér damaszt férfi ing
- 1 drb. divatos selyem férfi ing
- 1 drb. elegáns zephir férfi ing
- 1 drb. legújabb színes férfi ing
- 1 drb. finom voil sport ing
- 1 drb. angol zephir sport ing
- 1 drb. finom férfi hálóing
- 1 drb. legfinomabb francia alsónadrág
- 2 drb. színes batiszt alsónadrág
- 2 drb. köpper alsónadrág
- 1 drb. finom női ing selyem szalaggal
- 1 drb. női hálókabát himzéssel
- 1 drb. finom női nadrág himzéssel
- 1 drb. férfi ernyő nikkell bottal
- 1 drb. női st. appa ernyő
- 1 drb. divatos férfi strappa kalap
- 1 drb. legfinomabb divat sapka

3

korona

90 fillér

sorozat:

- 1 drb. finom divatos kemény kalap
- 1 drb. elsőrendű selyem ernyő
- 1 drb. elsőrendű fehér női ing
- 1 drb. elsőrendű angol zephir ing
- 1 drb. divatos selyem turista ing
- 1 drb. finom hálókabát csipkével
- 1 drb. finom kézi himzett női ing
- 1 drb. elegáns női nadrág
- 1 drb. elegáns bőrridikül

Ezen hirdetés néhányszor jelenik meg, célszerű megőrizni!

Dacára ezen feltűnő olcsó sorozati árak, a cég a áru elsőrendű minőségeért szavatol.

A Fischer Nagyáruház versenyképességét bizonyítja a 40 fényesen berendezett kirakat.

Vidéki rendelések utánvétellel eszközölhetnek. :: Meg nem felelő visszavétetik.